

Väikeettevõtete erikorra juhend

(kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025)

Vastutuse välistamine: käesolevad selgitavad märkused ei ole õiguslikult siduvad ning sisaldavad vaid maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi seisukohtadel põhinevaid praktilisi ja mitteametlikke liidu õiguse kohaldamise suuniseid.

EUROOPA KOMISJON

Maksuduse ja tolliliidu peadirektoraat
Direktoraat C – Kaudne maksustamine ja maksuhaldus
Üksus C.1 – Käibemaksupoliitika

Kontaktandmed: taxud-unit-c1@ec.europa.eu

*Euroopa Komisjon
B-1049 Brüssel*

September 2024

Käesolev dokument on koostatud Euroopa Komisjoni tellimusel, kuid kajastab vaid autorite seisukohti ning Euroopa Komisjon ei vastuta selle väljaande taaskasutamises tulenevate võimalike tagajärgede eest.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024

© Euroopa Liit, 2024

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39). Kui ei ole teisiti märgitud, on selle dokumendi taaskasutamine lubatud litsentsi Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud ära kõik tehtud muudatused.

Sisukord

Sisukord	1
Üldine teave käesoleva juhendi kohta	3
Taustteave.....	4
1. Üldine teave väikeettevõtete erikorra kohta.....	7
1.1. Kes saab väikeettevõtete erikorra kohast maksuvabastust kasutada?	7
1.2. Mis on asukohaliikmesriik?	7
1.3. Kas maksukohustuslane, kelle asukoht on ühes liikmesriigis, saab väikeettevõtete erikorda kasutada muus liikmesriigis, kus tal on püsiv tegevuskoht või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ilma püsiva tegevuskohata?	8
1.4. Kas maksukohustuslane, kelle asukoht on kolmandas riigis ja kellel on liikmesriigis püsiv tegevuskoht, saab kasutada väikeettevõtete erikorda?	9
1.5. Milliseid tehinguid saab väikeettevõtete erikorraga hõlmata?	9
1.6. Kuidas arvutatakse aastakäive?	10
1.7. Kuidas arvutatakse aastakäive liidus?	10
1.8. Kas liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra kohaselt registreeritud maksukohustuslane saab kasutada ka väikeettevõtete erikorda?	13
1.9. Kas impordi ühe akna süsteemi (IOSS) kohaselt registreeritud maksukohustuslane saab kasutada ka väikeettevõtete erikorda?	14
2. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord.....	15
2.1. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamine	15
2.1.1. Millised on liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamise tingimused?	15
2.1.2. Kuidas registreerida end liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutajaks?	17
2.2. Formaalsustega seotud kohustused	17
2.3. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamine	18
2.3.1. Lõpetamine.....	18
2.3.2. Väljajätmine.....	19
3. Piiriülene väikeettevõtete erikord	24
3.1. Piiriülese väikeettevõtete erikorra rakendamine	24
3.1.1. Kes vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele?	24
3.1.2. Millised on piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lisatingimused?	24
3.2. Registreerimine	29
3.2.1. Kuidas registreerida end piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutajaks?	29
3.2.2. Milline teave tuleks eelteates esitada?	30

3.2.3.	Millises valuutas peavad väärtused olema eelteates esitatud?.....	32
3.2.4.	Kui kaua kestab registreerimismenetlus?	32
3.2.5.	Millal maksuvabastus jõustub (alguskuupäev)?.....	34
3.2.6.	Kas keeldumisotsuse saab edasi kaevata?	35
3.2.7.	Kas maksukohustuslane saab taotleda piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist muus liikmesriigis või muudes liikmesriikides kui eelteates märgitud?	36
3.2.8.	Mis juhtub, kui eelteates sisalduv teave on vale või puudulik?	37
3.2.9.	Mida teha asukohaliikmesriigi vahetamise korral?	37
3.2.10.	Kas eelteatesse saab teha muid muudatusi?	38
3.3.	Formaalsustega seotud kohustused	38
3.3.1.	Millised on maksukohustuslase aruandluskohustused piiriülese väikeettevõtete erikorra rakendamisel?	38
3.3.2.	Millised väärtused tuleb esitada esimeses kvartaliaruandes?	39
3.3.3.	Mis juhtub, kui kvartaliaruandes esitatud teave on vale? (Kvartaliaruande parandamine).....	41
3.3.4.	Mis juhtub, kui kvartaliaruannet ei esitata või esitatakse hilinemisega?	41
3.3.5.	Kas maksukohustuslane peab väljastama arveid?	41
3.3.6.	Kas maksukohustuslane peab olema registreeritud ja esitama käibedeklaratsioone?	41
3.4.	Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamine	42
3.4.1.	Lõpetamine.....	42
3.4.2.	Väljätmine.....	44
4.	Sisendkäibemaksu mahaarvamine	51
4.1.	Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord.....	51
4.2.	Piiriülene väikeettevõtete erikord	53

Üldine teave käesoleva juhendi kohta

Käesoleva juhendi eesmärk on aidata paremini mõista väikeettevõtete erikorra uute eeskirjadega seotud ELi õigusakte¹, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025, ning selgitada nende praktilist kohaldamist.

Juhend on mõeldud peamiselt väikeettevõtjatele, kes on huvitatud väikeettevõtete erikorra kasutamisest, ning juhendis on esitatud erikorra toimimise põhielemendid.

Käesolev juhend ei ole õiguslikult siduv ning on üksnes praktiline ja mitteametlik juhendmaterjal selle kohta, kuidas kohaldada liidu õigust maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi seisukohtade põhjal.

Töö juhendiga on alles käimas: see ei ole ammendav ega lõplik versioon, vaid kajastab olukorda teataval ajahetkel, lähtudes sellel ajal olemasolevatest teadmistest ja kogemustest. Eeldatakse, et aja jooksul võivad vajalikuks osutuda lisaelemendid.

¹ **Nõukogu 18. veebruari 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/285**, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) väikeettevõtete erikorra osas ning määrust (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ja teabevahetuse osas, mille eesmärk on teostada järelevalvet väikeettevõtete erikorra nõuetekohase kohaldamise üle.

Komisjoni 16. novembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EL) nr 904/2010 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses väikeettevõtete erikorruga.

Taustteave

Väikeettevõtete erikorra eesmärk on vähendada väikeettevõtjate kantavaid nõuete täitmise seotud kulusid, mis on proportsionaalselt suuremad kui suurettevõtjatel, sest nende ressursid ELi käibemaksusüsteemi keerukuse ja killustatusega kohanemiseks on piiratumad.

Enne käibemaksudirektiivi muutmist seoses väikeettevõtete erikorraga, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025, said väikeettevõtete erikorra alusel maksuvabastust ainult need väikeettevõtjad, kelle asukoht oli liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulus. Selle tulemusena pidid väikeettevõtjad, kes tegid tehinguid liikmesriikides, kus ei olnud nende asukoht, end seal registreerima ja täitma käibemaksukohustusi (esitama regulaarselt käibedeklaratsioone, väljastama täielikud käibemaksuga arved, pidama käibemaksuarvestust jne) igas liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulus. See mõjutas negatiivselt nende äriühingute, kelle asukoht ei ole liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulus, konkurentsivõimet siseturul võrreldes äriühingutega, kelle asukoht on selles liikmesriigis, mistõttu oli vaja muuta erikorda reguleerivaid eeskirju.

Seega võimaldab väikeettevõtete erikord alates **1. jaanuarist 2025** ka maksukohustuslastel, kelle asukoht on muus liikmesriigis, saada **käibemaksuvabastust** tarnitud kaupadelt ja osutatud teenustelt ning kasu lihtsustatud käibemaksukohustustest liikmesriikides, kus ei ole nende asukoht, tingimusel et nende aastakäive kõnealustes liikmesriikides ei ületa liikmesriigi kehtestatud künnist ja nende aastakäive liidus ei ületa 100 000 eurot. Seega **vastavad nii maksukohustuslased, kelle asukoht on liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub, kui ka maksukohustuslased, kelle asukoht on muus liikmesriigis, väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele selles liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub.** Maksukohustuslastel ei ole lubatud maha arvata sisendkäibemaksu sellistelt ostetud kaupadelt ja teenustelt, mida kasutatakse väikeettevõtete erikorraga hõlmatud tehingutes.

Seega on võimalik eristada kahte kohaldamise tasandit:

- a) liikmesriigi tasand: erikorra kohaldamine väikeettevõtjatele ainult nende asukohaliikmesriigis;
- b) piiriülene tasand: erikorra kohaldamine väikeettevõtjatele ühes või mitmes liikmesriigis, mis ei ole väikeettevõtja asukohaliikmesriik, olenemata sellest, kas väikeettevõtete erikorda kohaldatakse liikmesriigi tasandil või mitte.

Maksukohustuslased, kes soovivad kasutada maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole nende asukoht, peavad esitama oma asukohaliikmesriigile eelteate. Maksuvabastuse loa andmiseks tuleb sellised maksukohustuslased kõigepealt **individuaalse numbri alusel identifitseerida (kasutatakse järelliidet „EX“)** ainult nende asukohaliikmesriigis.

Maksudohustuslased, kes kasutavad maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole nende asukoht, peavad enda asukohaliikmesriigile **esitama aruande iga kalendrikvartali** käibe kohta kõigis 27 liikmesriigis. See võimaldab vabastada nõuetele vastavad maksudohustuslased käibemaksudohustuslasena registreerimisest ja käibedeklaratsioonide esitamise kohustusest maksuvabastust andvates liikmesriikides, mis ei ole maksudohustuslase asukohaliikmesriigid. Kui maksudohustuslane ei täida kvartaliaruandluse kohustust, võib maksuvabastust andev liikmesriik nõuda, et maksudohustuslane täidaks selle liikmesriigi käibemaksualaste õigusaktidega kehtestatud üldisi käibemaksudohustuslasena registreerimise ja aruandluskohustusi.

Väikeettevõtete erikord on vabatahtlik ja seda saab kasutada ühes või mitmes liikmesriigis. Võimalikud on järgmised stsenaariumid:

- a) väikeettevõtete erikorra kasutamine ainult asukohaliikmesriigis (liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord);
- b) väikeettevõtete erikorra kasutamine ühes või mitmes liikmesriigis, mis ei ole asukohaliikmesriik (piiriülene väikeettevõtete erikord);
- c) väikeettevõtete erikorra kasutamine asukohaliikmesriigis ja maksudohustuslase valikul muus liikmesriigis (muudes liikmesriikides), kus käibemaks tasumisele kuulub (piiriülene väikeettevõtete erikord).

Selleks et anda maksudohustuslastele selge ülevaade väikeettevõtete erikorra uutest eeskirjadest, mida hakatakse kohaldama alates 1. jaanuarist 2025, on komisjon kõige olulisemad elemendid koondanud väikeettevõtete erikorra juhendisse. Käesolev juhend hõlmab järgmisi elemente:

- registreerimismenetlus;
- formaalsustega seotud kohustused;
- lõpetamine ja väljajätmine;
- sisendkäibemaksu mahaarvamine.

Käesoleva juhendi mõistmise eesmärgil on oluline selgitada järgmisi **mõisteid**:

1) Väikeettevõtete erikord – käibemaksudirektiivi XII jaotise 1. peatükis sätestatud väikeettevõtete erikord².

2) Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord – väikeettevõtete erikord, mida kohaldatakse ainult maksudohustuslase asukohaliikmesriigis.

² Alates 1. jaanuarist 2025 kehtivas sõnastuses.

3) Piiriülene väikeettevõtete erikord – väikeettevõtete erikord, mida kohaldatakse muudes liikmesriikides kui maksukohustuslase asukohaliikmesriik või nii asukohaliikmesriigis kui ka muudes liikmesriikides.

4) Maksust vabastatud väikeettevõtja – väikeettevõtete erikorra raames on maksust vabastatud väikeettevõtja iga maksukohustuslane, kes saab väikeettevõtete erikorra alusel käibemaksuvabastust liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub.

5) Liikmesriik – ELi riik, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingut.

6) Asukohaliikmesriik (MSEST) – liikmesriik, kus on maksukohustuslase asukoht, st seal toimub majandustegevus.

7) Maksuvabastust andev liikmesriik (MSEXE) – liikmesriik, mis ei ole asukohaliikmesriik, kus maksukohustuslane vastab väikeettevõtete erikorra alusel tarnitud kaupadelt ja osutatud teenustelt maksuvabastuse saamise tingimustele.

8) Liikmesriigi aastakünnis – aastakäibe künnis, mille on kindlaks määranud liikmesriik. Selle summani võib maksukohustuslane olla vastav selles liikmesriigis väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele ja saada käibemaksuvabastust. Aastakäibe künnis liikmesriigis ei tohi olla suurem kui 85 000 eurot (või samaväärne summa omavääringus). Vt mõistet „aastakäive liikmesriigis“.

9) Valdkondlik künnis – kui liikmesriik kohaldab rohkem kui ühte liikmesriigi aastakünnist, käsitatakse neid künniseid valdkondlike künnistena. Ükski valdkondlik künnis ei tohi olla suurem kui 85 000 eurot (või samaväärne summa omavääringus).

10) Aastakäive liikmesriigis – maksukohustuslase poolt selles liikmesriigis ühe kalendriaasta jooksul tarnitud kaupade ja osutatud teenuste (nii maksustatavate kui ka maksuvabade) aastane käibemaksuta koguväärtus.

11) Liidu aastakünnis – aastakäibe künnis liidus, mis on 100 000 eurot.

12) Aastakäive liidus – maksukohustuslase poolt ühenduse territooriumil ühe kalendriaasta jooksul tarnitud kaupade ja osutatud teenuste (nii maksustatavate kui ka maksuvabade) aastane käibemaksuta koguväärtus.

13) EX-number – individuaalne identifitseerimisnumber, mille asukohaliikmesriik on andnud maksukohustuslasele, kes soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda. Individuaalsele identifitseerimisnumbrile lisatakse märke „EX“.

14) Tööpäevad – kõik päevad, v.a riigipühad, laupäevad ja pühapäevad, vastavalt nõukogu 3. juuni 1971. aasta [määruse \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71](#) (millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad) artikli 2 lõikele 2.

1. Üldine teave väikeettevõtete erikorra kohta

Käesolevas jaos keskendutakse väikeettevõtete erikorra kohaselt kohaldatava maksuvabastuse üldistele aspektidele nii liikmesriigi kui ka piiriülesel tasandil.

1.1. Kes saab väikeettevõtete erikorra kohast maksuvabastust kasutada?

Väikeettevõtete erikorra kohast maksuvabastust saavad kasutada ainult maksukohustuslased, keda käsitatakse väikeettevõtjana.

Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kohaldamisel käsitatakse maksukohustuslast väikeettevõtjana, kui ta vastab järgmistele tingimustele:

- tema asukoht on liikmesriigis;
- tema aastakäive asukohaliikmesriigis ei ületa selle liikmesriigi kehtestatud künnist.

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kohaldamisel käsitatakse maksukohustuslast väikeettevõtjana, kui ta vastab järgmistele tingimustele:

- tema asukoht on liikmesriigis;
- tema aastakäive liidus (27 liikmesriiki) ei ületa 100 000 eurot;
- tema aastakäive maksuvabastust andvas liikmesriigis ei ületa selle liikmesriigi kehtestatud künnist.

1.2. Mis on asukohaliikmesriik?

Asukohaliikmesriik on (ainult väikeettevõtete erikorra kohaldamise eesmärgil) liikmesriik, kus on maksukohustuslase majandustegevuse asukoht, st liikmesriik, kus maksukohustuslane täidab oma juhatuse ülesandeid (üldise juhtimisega seotud oluliste otsuste tegemine). Kui maksukohustuslane on füüsiline isik (kutsetöötaja, vabakutseline jne), võib asukohaliikmesriik olla liikmesriik, kus on maksukohustuslase alaline elu- või asukoht.

Liikmesriiki, kus maksukohustuslasel on püsiv tegevuskoht või kus ta on käibemaksukohustuslasena registreeritud, ilma et tal oleks seal püsivat tegevuskohta, ei käsitata asukohaliikmesriigina.

NÄIDE

Kui maksukohustuslase majandustegevuse asukoht on liikmesriigis 1 ja püsiv tegevuskoht liikmesriigis 2, on väikeettevõtete erikorra kohane maksukohustuslase asukoht ainult liikmesriigis 1.

1.3. Kas maksukohustuslane, kelle asukoht on ühes liikmesriigis, saab väikeettevõtete erikorda kasutada muus liikmesriigis, kus tal on püsiv tegevuskoht või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ilma püsiva tegevuskohata?

Maksukohustuslane, kelle asukoht on ühes liikmesriigis, **saab** kasutada väikeettevõtete erikorda (**piiriülene väikeettevõtete erikord**) muus liikmesriigis, kus tal on püsiv tegevuskoht või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ilma püsiva tegevuskohata, ainult siis, kui ta selles liikmesriigis piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise loa saamise korral **kustutab end käibemaksukohustuslaste registrist** selles liikmesriigis.

Kui maksukohustuslane juba kasutab väikeettevõtete erikorda liikmesriigis, kus tal on püsiv tegevuskoht, ja soovib jätkata väikeettevõtete erikorra kasutamist pärast 1. jaanuari 2025, peab ta läbima piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutaja registreerimismenetluse (punkt 3.2). Kui maksukohustuslasele antakse piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise luba selles liikmesriigis, peab ta oma püsiva tegevuskoha selles liikmesriigis käibemaksukohustuslaste registrist kustutama.

1.4. Kas maksukohustuslane, kelle asukoht on kolmandas riigis ja kellel on liikmesriigis püsiv tegevuskoht, saab kasutada väikeettevõtete erikorda?

Maksukohustuslane, kelle asukoht on kolmandas riigis ja kellel on liikmesriigis püsiv tegevuskoht, **ei saa** kasutada väikeettevõtete erikorda, sest teda ei käsitata maksukohustuslasena, kelle asukoht on liikmesriigis.

1.5. Milliseid tehinguid saab väikeettevõtete erikorraga hõlmata?

Kui maksukohustuslane otsustab kasutada väikeettevõtete erikorda konkreetses liikmesriigis, kohaldatakse väikeettevõtete erikorda maksukohustuslase kõigi tarnitud kaupade ja osutatud teenuste suhtes selles liikmesriigis, st liikmesriigis, kus kuulub tasumisele käibemaks nendelt kaupadelt või teenustelt. Väikeettevõtete erikorra kohaselt *ei pea maksukohustuslane väikeettevõtete erikorraga hõlmatud tehingutega seotud tarnetelt käibemaksu maksuma ja tal ei ole õigust sellistelt ostudelt maha arvata sisendkäibemaksu.*

Teatavad **tehingud** on väikeettevõtete erikorrast siiski **välja jäetud**. Need tehingud on järgmised:

- a) juhuti tehtavad tehingud;
- b) maksust vabastatud uute transpordivahendite tarded ühest liikmesriigist teise;
- c) muud tehingud, mille liikmesriik on oma jurisdiktsioonis välja jätnud (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

Isegi kui mingit maksukohustuslase tehingut saab käsitada ühena eespool nimetatutest, ei takista see maksukohustuslasel väikeettevõtete erikorra kasutamist kogu oma majandustegevuse suhtes. Maksukohustuslane rakendab väikeettevõtete erikorrast välja jäetud tehingute suhtes tavapäraselt käibemaksukorda ja saab kasutada väikeettevõtete erikorda ülejäänud tegevuste suhtes, mis vastavad tingimustele.

1.6. Kuidas arvutatakse aastakäive?

Maksudohustulase aastakäive konkreetses liikmesriigis on maksudohustulase poolt selles liikmesriigis ühe kalendriaasta jooksul tarnitud kaupade ja osutatud teenuste käibemaksuta koguväärtus. Teisisõnu hõlmab see ainult müügitehinguid, mille tarnekoht on selles liikmesriigis. Ostusid ei kaasata aastakäibe arvutamisse.

Aastakäibe arvutamisel liikmesriigis võetakse arvesse järgmisi käibemaksuta summasid:

- selliste tarnitud kaupade ja osutatud teenuste väärtus, mida maksustatakse, kui need ei oleks hõlmatud väikeettevõtete erikorraga;
- asjaomases liikmesriigis maksust vabastatud tehingute väärtus, millest on maha arvatud eelmises etapis tasutud käibemaks (nullmääraga tehingud);
- maksuvabade tehingute (eksporditehingud, rahvusvaheliste vedudega seotud tehingud, ekspordina käsitatavad tehingud) väärtus ja nendes tehingutes osalevate vahendajate osutatavad teenused;
- maksuvabade ühendusesiseste kaubatarnete (ühest liikmesriigist teise lähetatud või veetud kaup) väärtus;
- kinnisvaratehingute, maksuvabade finantstehingute ning kindlustus- ja edasikindlustusteenuste väärtus, välja arvatud juhul, kui need tehingud on abitehingud;
- maksudohustulase ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade üleviimine muusse liikmesriiki maksudohustulase majandustegevuse eesmärgil (oma kaupade üleviimine). Sellisel juhul tuleb aastakäibe arvutamisel arvesse võtta üleantud kauba ostuhind või ostuhinna puudumisel selle kauba omahind. See summa võetakse arvesse maksudohustulase käibe arvutamisel kaupade lähteliikmesriigis.

Aastakäibe arvutamisel ei võeta arvesse maksudohustulase materiaalse ega immateriaalse põhivara vöörandamist.

1.7. Kuidas arvutatakse aastakäive liidus?

Kui maksudohustulane teeb tehinguid rohkem kui ühes liikmesriigis, peab ta arvutama oma aastakäibe liikmesriikide kaupa. Tema **aastakäive liidus** on maksustatavate või maksuvabade aastakäivete summa kõigis nendes liikmesriikides.

NÄIDE

Maksudohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb tehinguid liikmesriikides 1 ja 2. 2025. aastal tehti järgmised tehingud.

Tehingud liikmesriigis 1

- *Kaubatarned klientidele liikmesriigis 1: 30 000 eurot.*
- *Teenuste osutamine klientidele liikmesriigis 1: 20 000 eurot.*
- *Kaubatarned ettevõtjatele, kelle asukoht on liikmesriigis 2 ja 3 (ühendusesisesed kaubatarned): 9 000 eurot.*
- *Kaubatarned lõpptarbijatele, kelle asukoht on liikmesriigis 2 (ühendusesisene kaupade kaugmüük): 6 000 eurot.*
- *Kaupade ostmine tarnijatelt, kelle asukoht on liikmesriigis 3 (kaupade ühendusesisene soetamine): 3 000 eurot.*
- *Kaubatarned klientidele, kelle asukoht on kolmandas riigis (kaupade eksport): 12 000 eurot.*
- *Laona kasutatud tööstushoone müük (materiaalse põhivara vöörandamine): 500 000 eurot.*
- *Oma kaupade üleviimine liikmesriigist 1 liikmesriiki 2: 1 000 eurot.*

Tehingud liikmesriigis 2

- *Kaubatarned klientidele liikmesriigis 2: 17 000 eurot.*
- *Teenuste osutamine liikmesriigist 1 ettevõtetele, kelle asukoht on liikmesriigis 2: 2 300 eurot.*
- *Kaupade eksport: 2 000 eurot.*
- *Kauba ühendusesisene soetamine: 1 000 eurot.*

Stsenaarium 1. *Liikmesriikides 1 ja 2 rakendab maksudohustuslane tavapäraselt käibemaksudorda. Ühendusesisese kaupade kaugmüügi puhul otsustab maksudohustuslane rakendada päritoluriigis maksustamise põhimõtet, seega nende tehingute tegemise koht on liikmesriik 1, st koht, kus kaup paikneb ajal, kui algab kauba lähetamine või vedu kliendile.*

Selle stsenaariumi kohaselt hõlmab 2025. aastal maksudohustuslase aastakäive liikmesriikides 1 ja 2 järgmist.

	Liikmesriik 1 (EUR)	Liikmesriik 2 (EUR)
1. Kaubatarned	30 000	17 000
2. Teenuste osutamine	20 000	2 300
3. Ühendusesisesed kaubatarned*	9 000	
4. Ühendusesisene kaupade kaugmüük	6 000	
5. Kaupade eksport	12 000	2 000
6. Oma kaupade üleviimine**	1 000	
AASTAKÄIVE LIIKMESRIIGIS (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	78 000	21 300
AASTAKÄIVE LIIDUS (78 000 + 21 300)	99 300	

* Ühendusesisesed kaubatarned on liikmesriigis 1 käibemaksust vabastatud tavapärase käibemaksukorra alusel.

** Oma kaupade üleviimine on liikmesriigis 1 käibemaksust vabastatud tavapärase käibemaksukorra alusel ja seda käsitatakse nagu ühendusesisest kaubatarnet.

Kaupade ühendusesisest soetamist ei võeta käibe arvutamisel arvesse, sest tegemist on ostuga.

Käibe arvutamisel ei võeta samuti arvesse laona kasutatud tööstushoone müüki, sest tegemist on materiaalse põhivara võõrandamisega.

Stsenaarium 2. Liikmesriigis 1 rakendab maksukohustuslane väikeettevõtete erikorda ja liikmesriigis 2 tavapärast käibemaksukorda. Ühendusesisese kaupade kaugmüügi puhul otsustab maksukohustuslane rakendada sihtriigis maksustamise põhimõtet, seega nende tehingute tegemise koht on liikmesriik 2, st koht, kus kaup paikneb ajal, kui lõpeb kauba lähetamine või vedu kliendile.

Selle stsenaariumi kohaselt hõlmab 2025. aastal maksukohustuslase aastakäive liikmesriikides 1 ja 2 järgmist.

	Liikmesriik 1 (EUR)	Liikmesriik 2 (EUR)
1. Kaubatarned	30 000	17 000
2. Teenuste osutamine	20 000	2 300
3. Ühendusesisesed kaubatarned*	9 000	
4. Ühendusesisene kaupade kaugmüük		6 000
5. Kaupade eksport	12 000	2 000
6. Oma kaupade üleviimine**	1 000	
AASTAKÄIVE LIIKMESRIIGIS (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	72 000	27 300
AASTAKÄIVE LIIDUS (78 000 + 27 300)	99 300	

* Ühendusesisesed kaubatarned on liikmesriigis 1 käibemaksust vabastatud väikeettevõtete erikorra alusel ning neid käsitatakse nagu omamaist kaupade tarnimist ja teenuste osutamist.

** Oma kaupade üleviimine on liikmesriigis 1 käibemaksust vabastatud väikeettevõtete erikorra alusel ning seda käsitatakse nagu omamaist kaupade tarnimist ja teenuste osutamist.

1.8. Kas liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra kohaselt registreeritud maksukohustuslane saab kasutada ka väikeettevõtete erikorda?

Jah, kui maksukohustuslane vastab kõigile väikeettevõtete erikorra kohaldamise tingimustele. Seetõttu saab maksukohustuslane, kui ta vastab tingimustele, kasutada väikeettevõtete erikorda ühes liikmesriigis ja samal ajal olla registreeritud liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra kohaselt, et muudes liikmesriikides deklareerida oma tarned ja tasuda tasumisele kuuluv käibemaks.

1.9. Kas impordi ühe akna süsteemi (IOSS) kohaselt registreeritud maksukohustuslane saab kasutada ka väikeettevõtete erikorda?

Ei, impordi ühe akna süsteem ja väikeettevõtete erikord välistavad üksteist. Impordi ühe akna süsteemi kasutatav maksukohustuslane peab väikeettevõtete erikorra kasutamiseks impordi ühe akna süsteemi korra kasutamise lõpetama ja vastupidi.

2. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord

Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord tähendab, et maksukohustuslane kasutab väikeettevõtete erikorda **ainult** oma asukohaliikmesriigis.

Kui maksukohustuslane soovib kasutada väikeettevõtete erikorda nii oma asukohaliikmesriigis kui ka muus liikmesriigis (muudes liikmesriikides), tuleb järgida 3. jaos esitatud piiriülese väikeettevõtete erikorra suuniseid.

2.1. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamine

2.1.1. Millised on liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamise tingimused?

Maksukohustuslane saab kasutada väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis, kui tema aastakäive selles liikmesriigis ei ületa selle liikmesriigi aastakünnist kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal (või kahel eelnenud kalendriaastal, kui asukohaliikmesriik on nii kindlaks määratud).

See tähendab, et maksukohustulase poolt tema asukohaliikmesriigis tarnitud kaupade ja osutatud teenuste käibemaksuta koguväärtus ei tohi ületada selle liikmesriigi kehtestatud künnist.

Liikmesriigi künnis ei tohi olla suurem kui 85 000 eurot või samaväärne summa omavääringus, kui liikmesriik ei ole eurot kasutusele võtnud.

Asukohaliikmesriik võib siiski kehtestada eri ettevõtlussektoritele erinevad künnised (valdkondlikud künnised). Ükski neist valdkondlikest künnistest ei tohi olla suurem kui 85 000 eurot ja maksukohustuslane, kes soovib kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda, saab kõigi oma tarnete jaoks selles liikmesriigis kasutada ainult ühte neist valdkondlikest künnistest. Sellisel juhul annab liikmesriik maksukohustulasele selged juhised selle kohta, millist valdkondlikku künnist tuleks kasutada (vt teavet liikmesriigi aastakünnise kohta [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

Maksukohustuslane võib [väikeettevõtjate veebiportaalis](#) kättesaadava matketarkvara abil kontrollida, kas ta vastab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele. Matketarkvara annab üksnes soovituslikku teavet ega anna seetõttu õigust nõuda väikeettevõtete erikorra kasutamist üheski liikmesriigis.

NÄIDE

1. juunil 2025 soovib maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda tarnitud kaupade ja osutatud teenuste suhtes selles liikmesriigis. Liikmesriigi 1 kehtestatud aastakünnis on 85 000 eurot.

Stsenaarium 1. Liikmesriik 1 on kehtestanud oma territooriumil väikeettevõtete erikorra kasutamiseks tingimuse, et liikmesriigi aastakünnist ei tohi ületada kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.

Maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 1 on:

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2024. aastal (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (1. jaanuar – 1. juuni) (EUR)	Vastavus väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Liikmesriik 1	85 000	50 000	20 000	jah

Esitatud juhul on maksukohustuslase asukoht liikmesriigis 1 ja tema aastakäive selles liikmesriigis ei ületa 2024. aastal (50 000 eurot) ega 2025. aastal (20 000 eurot) liikmesriigi aastakünnist (85 000 eurot). Seepärast vastab maksukohustuslane oma asukohaliikmesriigis (liikmesriik 1) liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele.

Stsenaarium 2. Liikmesriik 1 on kehtestanud oma territooriumil väikeettevõtete erikorra kasutamiseks tingimuse, et liikmesriigi aastakünnist ei tohi ületada kõnealusel ega kahel sellele eelnenud kalendriaastal.

Maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 1 on:

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2023. aastal (EUR)	Aastakäive 2024. aastal (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (1. jaanuar – 1. juuni) (EUR)	Vastavus väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Liikmesriik 1	85 000	86 000	50 000	20 000	ei

Esitatud juhul ei ületa maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 1 liikmesriigi künnist (85 000 eurot) 2024. ega 2025. aastal, kuid 2023. aastal on aastakäive (86 000 eurot) künnisest suurem. Seetõttu ei vasta maksukohustuslane oma asukohaliikmesriigis (liikmesriik 1) liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele.

2.1.2. Kuidas registreerida end liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutajaks?

Kui maksukohustuslane soovib kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda **ainult** oma asukohaliikmesriigis, peab ta järgima selle liikmesriigi kehtestatud nõudeid ja menetlusi (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaal](#)).

2.2. Formaalsustega seotud kohustused

Maksukohustuslane, kes kasutab AINULT liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis (ei kasuta piiriülest väikeettevõtete erikorda), võib seoses tarnetega, mis on hõlmatud liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorraga, saada vabastuse järgmistest käibemaksukohustustest:

- a) oma tegevuse alustamisest teatamine;
- b) identifitseeritavus individuaalse numbril alusel;
- c) käibedeklaratsiooni esitamine;
- d) arvete väljastamine;
- e) raamatupidamisarvestuse pidamine;
- f) haldusaruannete esitamine.

Maksukohustuslane peab siiski teatama oma tegevuse alguse ja olema käibemaksukohustuslasena registreeritud järgmistel juhtudel:

- a) maksukohustuslane soetab ühendusesiseselt käibemaksuga maksustatavaid kaupu;
- b) maksukohustuslane saab teenuseid, mille eest ta on kohustatud tasuma käibemaksu;
- c) maksukohustuslane osutab muu liikmesriigi territooriumil teenuseid, mille puhul käibemaksu peab tasuma ainult teenuse saaja.

Kui asukohaliikmesriik otsustab, et ei vabasta maksukohustuslast oma tegevuse alustamisest teatamise kohustusest ja individuaalse numbril alusel registreerimisest, kehtestab ta käibemaksukohustuslasena registreerimise menetluse, mis ei kesta kauem kui 15 tööpäeva. See ajavahemik võib olla pikem, kui liikmesriik vajab rohkem aega vajalikeks kontrollimisteks, et hoida ära maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

Kui asukohaliikmesriik otsustab, et ei vabasta maksukohustuslast käibedeklaratsiooni esitamise kohustusest, kehtestab ta iga-aastase lihtsustatud käibedeklaratsiooni. Maksukohustuslane võib siiski valida käibedeklaratsiooni esitamise asukohaliikmesriigi tavapärase käibemaksukorra alusel kehtestatud maksustamisperiodil (kvartaalselt, kord kahe kuu tagant või kord kuus).

Kui asukohaliikmesriik otsustab, et ei vabasta maksukohustuslast arvete väljastamise kohustusest, lubab ta maksukohustuslasel väljastada lihtsustatud arveid.

Täpsemad andmed teie asukohaliikmesriigis kohaldatavate eeskirjade kohta on esitatud [väikeettevõtjate veebiportaalil](#).

2.3. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamine

Maksukohustuslane võib liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise vabatahtlikult lõpetada (lõpetamine) või tema asukohaliikmesriik võib maksukohustuslase väikeettevõtete erikorrast välja jätta (väljajätmine), kui liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimused ei ole enam täidetud.

Väljajätmise korral on maksukohustuslasel keelatud kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda teatava ajavahemiku jooksul. Samasugust keeldu võidakse maksukohustuslase suhtes kohaldada ka lõpetamise korral.

2.3.1. Lõpetamine

2.3.1.1. Kuidas lõpetada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamine?

Maksust vabastatud väikeettevõtja võib alati liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetada. Sellisel juhul peab ta järgima asukohaliikmesriigis kehtestatud üksikasjalikke juhiseid ja tingimusi selle võimaluse kasutamise kohta (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#)).

Kui maksukohustuslane on liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetanud, võib ta otsustada rakendada tavapärast käibemaksukorda või lihtsustatud menetlust (kui selline on) vastavalt liikmesriigi õigusaktidele (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#)).

2.3.1.2. Millal saab pärast vabatahtlikku lõpetamist uuesti hakata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda kasutama?

Kui maksukohustuslane vabatahtlikult lõpetab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise, võib asukohaliikmesriik ette näha keeluperioodi, mille jooksul maksukohustuslane ei saa liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda kasutada. Kui maksukohustuslane vastab kõigile tingimustele, võib ta selle perioodi möödumisel uuesti valida liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

2.3.2. Väljajätmine

2.3.2.1. Millal jäetakse maksukohustuslane liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorrast välja?

Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda kasutatav maksukohustuslane jäetakse erikorrast välja, kui kõnealusel või sellele eelnenud kalendriaastal ületab tema aastakäive asukohaliikmesriigi aastakünnise.

Kui maksukohustuslase aastakäive ületab kõnealusel kalendriaasta jooksul asukohaliikmesriigi kehtestatud künnise, võivad rakenduda erinevad tagajärjed sõltuvalt asukohaliikmesriigi kasutatavatest variantidest³.

- a) Esiteks, kui kõnealusel kalendriaasta jooksul ei ületata liikmesriigi künnist rohkem kui **10 %**, võib maksukohustuslane vaikimisi kasutada ülemineku perioodi ja saab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda edasi kasutada kuni kõnealusel kalendriaasta lõpuni. Kui kalendriaasta jooksul ületatakse liikmesriigi künnist rohkem kui 10 %, peab maksukohustuslane alates sellest hetkest lõpetama liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise.
- b) Teiseks on võimalik, et asukohaliikmesriik otsustab ülemäärast tösta 10 % asemel **25 %** võrra suuremaks künnisest või teise võimalusena **ülemäärast üldset mitte kehtestada**. Nende variantide ainus piirang on, et sel juhul ei saa maksuvabastust maksukohustuslane, kelle käive asukohaliikmesriigis on kõnealusel kalendriaastal suurem kui 100 000 eurot.
- c) Kolmandaks võib asukohaliikmesriik otsustada, et liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamine lõpeb kohe, kui liikmesriigi künnis on ületatud. Teisisõnu võib asukohaliikmesriik otsustada, et ei kohalda ülemineku perioodi, kui liikmesriigi künnist kõnealusel kalendriaastal ületatakse.

³ Vt oma asukohaliikmesriigis rakendatavaid variante [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

NÄIDE

Maksudohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, rakendab selles liikmesriigis liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda. Liikmesriigis 1 on aastakäibe künnis 85 000 eurot.

Stsenaarium 1. Liikmesriik 1 kohaldab kõnealuse kalendriaasta jooksul aastakäibe künnise ületamise korral **ülemmäära, mis on 10 % suurem** aastakäibe künnisest liikmesriigis (ülemmäär on 93 500 eurot). 12. juulil 2026 oli liikmesriigis 1 maksudohustuslase aastakäive 84 700 eurot. 13. juulil 2026 teeb maksudohustuslane liikmesriigis 1 uue tarne summas 400 eurot. Maksudohustuslase aastakäive liikmesriigis 1 oli 13. novembril 93 100 eurot ja 14. novembril 2026 osutab ta liikmesriigis 1 veel ühe teenuse summas 450 eurot.

	Summa (EUR)
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–12.07.2026	84 700
Tarne 13.07.2026	400
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–13.07.2026	85 100
Liikmesriigi künnis	85 000
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–13.11.2026	93 100
Tarne 14.11.2026	450
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–14.11.2026	93 550
Ülemmäär on liikmesriigi künnisest 10 % suurem	93 500

Stsenaariumi 1 kohaselt ületab maksudohustuslane 13. juulil 2026 liikmesriigi 1 kehtestatud künnise, kuid võib jätkata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamist kuni 14. novembrini 2026, mil maksudohustuslane ületab 93 500 euro suuruse ülemmäära. Seega ei saa maksudohustuslane 450 euro suurusele tarnele käibemaksuvabastust ja peab sellelt arvestama käibemaksu.

Stsenaarium 2. Liikmesriik 1 lubab kõnealuse kalendriaasta jooksul **ületada** aastakäibe künnist liikmesriigis **ilma ülemmäärata**. 20. augustil 2026 on liikmesriigis 1 maksudohustuslase aastakäive 84 800 eurot. 21. augustil 2026 teeb maksudohustuslane selles liikmesriigis uue tarne summas 300 eurot. 9. novembril 2026 on liikmesriigis 1 maksudohustuslase aastakäive 99 000 eurot. 10. novembril 2026 teeb maksudohustuslane liikmesriigis 1 veel ühe tarne summas 2 000 eurot.

	Summa (EUR)
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 20.08.2026	84 800
Tarne 21.08.2026	300
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 21.08.2026	85 100
Liikmesriigi künnis	85 000
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–9.11.2026	99 000
Tarne 10.11.2026	2 000
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 10.11.2026	101 000

Stsenaariumi 2 kohaselt ületab maksukohustuslane 21. augustil 2026 liikmesriigi künnise, kuid võib jätkata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamist. Kuna maksukohustuslase käive 10. novembril 2026 (101 000 eurot) on suurem kui 100 000 eurot, peab maksukohustuslane samast päevast lõpetama liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise. Seega ei saa maksukohustuslane 2 000 euro suurusele tarnele käibemaksuvabastust ja peab sellelt arvestama käibemaksu.

Stsenaarium 3. Liikmesriik 1 **ei luba** liikmesriigi aastakünnise **mingit ületamist**. 1. oktoobril 2026 on liikmesriigis 1 maksukohustuslase aastakäive 84 300 eurot. 2. oktoobril 2026 teeb maksukohustuslane liikmesriigis 1 kaks uut tarne summas 500 eurot ja 300 eurot.

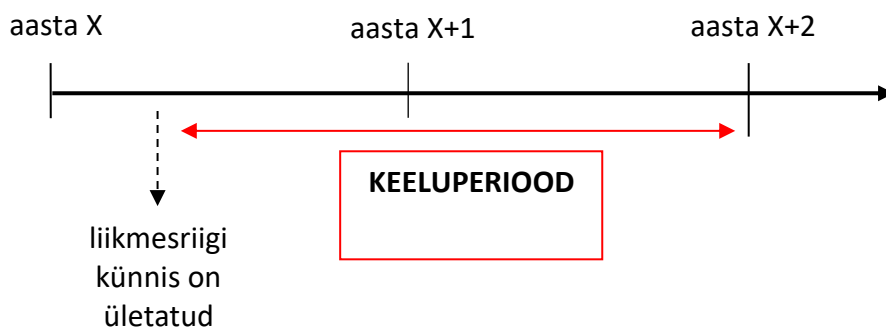
	Summa (EUR)
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–1.10.2026	84 300
Tarne 02.10.2026	500
Tarne 02.10.2026	300
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026–2.10.2026	85 100
Liikmesriigi künnis	85 000

Stsenaariumi 3 kohaselt ületab maksukohustuslase aastakäive 300 euro suuruse tarne tõttu 2. oktoobril 2026 liikmesriigi aastakäibe künnise ja ta peab samast päevast lõpetama liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise. Seetõttu võib maksukohustuslane liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra alusel saada käibemaksuvabastuse 500 euro suurusele tarnele, kuid ei saa käibemaksuvabastust 300 euro suurusele tarnele ja peab sellelt arvestama käibemaksu.

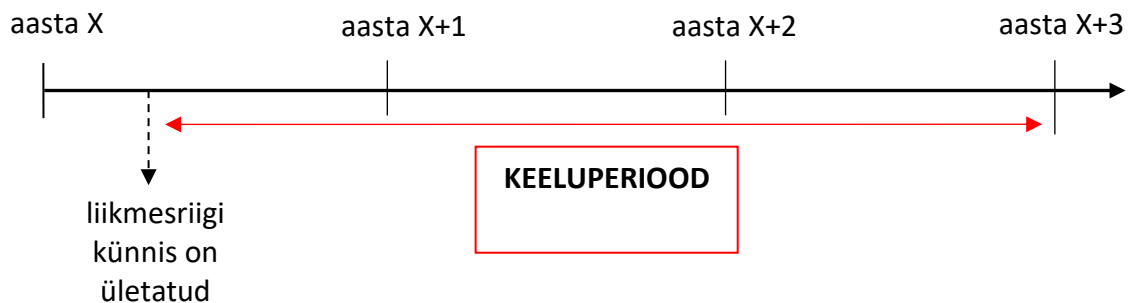
2.3.2.2. Mis on keeluperiood?

Kui maksukohustuslane jäetakse tema asukohaliikmesriigis liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorrast välja, ei saa ta liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda uuesti kasutada teatava ajavahemiku (keeluperioodi) jooksul.

Keeluperiood algab hetkest, mil maksukohustuslase käive ületab asukohaliikmesriigi aastakünnise või ülemmäära (vastavalt selle liikmesriigi valitud variandile) ning hõlmab kõnealuse kalendriaasta järelejäänud osa ja järgmise kalendriaasta.

Keeluperioodi võib asukohaliikmesriigi valikul pikendada kahele järgnevale kalendriaastale (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

NÄIDE

Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, rakendab selles liikmesriigis liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda. Liikmesriik 1 on kehtestanud liikmesriigi aastakünniseks 75 000 eurot ja lubab ületamist kuni 25 % (ülemmäär 93 750 eurot).

1. augustil 2026 on liikmesriigis 1 maksukohustuslase aastakäive 74 500 eurot. 2. augustil 2026 teeb maksukohustuslane selles liikmesriigis uue tarne summas 600 eurot. 1. novembril 2026 on maksukohustuslase aastakäive 93 000 eurot. 2. novembril 2026 teeb maksukohustuslane liikmesriigis 1 tarne summas 1 000 eurot.

	Summa (EUR)
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 1.08.2026	74 500
Tarne 02.08.2026	600
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 2.08.2026	75 100
Liikmesriigi künnis	75 000
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 1.11.2026	93 000
Tarne 02.11.2026	1 000
Aastakäive ajavahemikus 1.01.2026– 2.11.2026	94 000
Ülemäär on liikmesriigi künnisest 25 % suurem	93 750

Eespool esitatut arvesse võttes ületab maksukohustuslane aastakäive 2. augustil 2026 asukohaliikmesriigi (liikmesriik 1) kehtestatud liikmesriigi künnise, kuid ta võib jätkata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamist 2. novembrini 2026, mil 1 000 euro suuruse tarne tõttu maksukohustuslane aastakäive ületab ülemäära (93 750 eurot). Alates sellest hetkest peab maksukohustuslane lõpetama liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise ega saa käibemaksuvabastust 1 000 euro suurusele tarnele ega sellele järgnevatele tarnetele ja peab neilt käibemaksu arvestama.

Kui kõik tingimused on täidetud, saab maksukohustuslane liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda uuesti kasutama hakata 1. jaanuaril 2028.

Kui liikmesriik 1 otsustab pikendada keeluperioodi kahele kalendriaastale, saab maksukohustuslane liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda uuesti kasutada alates 1. jaanuarist 2029, kui kõik tingimused on täidetud.

2.3.2.3. Millised on väljajätmise tagajärjed?

Kui maksukohustuslane jäetakse oma asukohaliikmesriigis liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorrast välja, peab ta kasutama tavapäraselt käibemaksukorda. Peale selle võib ta rakendada käibemaksu arvestamise ja kogumise lihtsustatud korda (kui selline on) vastavalt liikmesriigi õigusaktidele (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

Pärast keeluperioodi lõppemist võib maksukohustuslane uuesti olla vastav liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra tingimustele, kui ta vastab kõigile asukohaliikmesriigi kehtestatud nõuetele. Maksukohustuslane peaks ühendust võtma oma asukohaliikmesriigi maksuhalduriga, et saada teavet võimaliku menetluse kohta, mis tuleb läbida liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamise uuesti alustamiseks.

3. Piiriülene väikeettevõtete erikord

Piiriülene väikeettevõtete erikord võimaldab maksukohustuslasel kasutada väikeettevõtete erikorda ühes või mitmes liikmesriigis, mis ei ole tema asukohaliikmesriik, või asukohaliikmesriigis ja ühes või mitmes liikmesriigis, mis ei ole asukohaliikmesriik.

3.1. Piiriülese väikeettevõtete erikorra rakendamine

Alates 1. jaanuarist 2025 võivad väikeettevõtjad, kelle asukoht on liikmesriigis, otsustada oma tarnitud kaupade ja osutatud teenuste⁴ suhtes rakendada piiriülest väikeettevõtete erikorda muus liikmesriigis kui nende asukohaliikmesriik. Selleks peavad olema täidetud teatavad tingimused.

3.1.1. Kes vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele?

Maksukohustuslane vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele, kui tema aastakäive liidus kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal ei ületa **100 000 eurot** (liidu aastakünnis). Maksukohustuslase aastakäive liidus on tema aastakäivete summa kõigis 27 liikmesriigis, olenemata sellest, kas maksukohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda kõigis liikmesriikides või mitte.

Kui maksukohustuslase aastakäive liidus ületab 100 000 eurot, ei saa maksukohustuslane kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda üheski liikmesriigis. Maksukohustuslane võib liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda siiski kasutada või jätkata kasutamist oma asukohaliikmesriigis, kui tema aastakäive selles liikmesriigis ei ületa liikmesriigi aastakünnist.

3.1.2. Millised on piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lisatingimused?

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks sobiv maksukohustuslane peab vastama järgmistele lisatingimustele:

⁴ Välja arvatud väikeettevõtete erikorrast välja jäetud tehingud (vt küsimus 1.5 „*Milliseid tehinguid saab väikeettevõtete erikorraga hõlmata?*“).

- a) tema asukoht on liikmesriigis⁵;
- b) tema aastakäive liikmesriigis (liikmesriikides), kus maksukohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda, ei ületa kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal (või kahel eelnenud kalendriaastal, kui maksuvabastust andev liikmesriik või liikmesriigid on nii kehtestanud) selle liikmesriigi (nende liikmesriikide) aastakünnist;
- c) ta peab oma asukohaliikmesriigis esitama eelteate (punkt 3.2), milles nimetab liikmesriigid, kus ta soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda.

Kui asjaomane liikmesriik ei ole eurot kasutusele võtnud, ei tohi liikmesriigi aastakünnis⁶ olla suurem kui 85 000 eurot või sellega samaväärne summa omavääringus.

Kui liikmesriik on kehtestanud eri ettevõtlussektoritele erinevad künnised (valdkondlikud künnised⁷), võib maksukohustuslane kõigi oma tarnete jaoks selles liikmesriigis kasutada ainult ühte neist valdkondlikest künnistest. Sellisel juhul annab liikmesriik maksukohustuslasele selged juhised selle kohta, millist valdkondlikku künnist tuleks kasutada (vt teavet liikmesriigi aastakünnise kohta [väikeettevõtjate veebiportaal](#)).

Maksukohustuslane võib [väikeettevõtjate veebiportaal](#) kättesaadava matketarkvara abil kontrollida, kas ta vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele. Matketarkvara annab üksnes soovituslikku teavet ega anna seetõttu õigust nõuda väikeettevõtete erikorra kasutamist üheski liikmesriigis.

NÄIDE

Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb käibemaksuga maksustatavaid tehinguid liikmesriikides 1, 2, 3 ja 4. 1. juulil 2026 soovib maksukohustuslane kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda oma tarnitud kaupade ja osutatud teenuste suhtes liikmesriikides 2 ja 3.

Stsenaarium 1. *Liikmesriikide 2 ja 3 nõue nende territooriumil maksuvabastuse saamiseks on, et nende liikmesriigi aastakünnist ei ületata kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.*

1. juulil 2026 on maksukohustuslase aastakäive neis liikmesriikides järgmine.

⁵ Vt küsimus 1.2 „Mis on asukohaliikmesriik?“.

⁶ Aastakäibe künnis liikmesriigis peab olema sama nii nendele maksukohustuslastele, kelle asukoht on liikmesriigis (liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord), kui ka nendele maksukohustuslastele, kelle asukoht ei ole liikmesriigis (piiriülene väikeettevõtete erikord).

⁷ Ükski valdkondlik künnis ei tohi olla suurem kui 85 000 eurot.

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (EUR)	Aastakäive 2026. aastal (EUR)	Vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Asukohaliikmesriik	85 000	30 000	13 000	ei kohaldata
Liikmesriik 2	35 000	35 000	15 000	jah
Liikmesriik 3	40 000	20 000	9 000	jah
Liikmesriik 4	ei kohaldata	10 000	5 500	ei kohaldata
KOGU AASTAKÄIVE LIIDUS		95 000	42 500	

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise analüüs

1. Maksukohustuslase asukoht on liikmesriigis (liikmesriik 1). ✓
2. 2025. aastal (eelmine kalendriaasta) ei ole maksukohustuslase kogu aastakäive liidus (95 000 eurot) suurem kui liidu aastakünnis 100 000 eurot. ✓
3. 2026. aastal (kõnealune kalendriaasta) ei ületa maksukohustuslase kogu aastakäive liidus (42 500 eurot) liidu aastakünnist. ✓
4. 2025. aastal ei ületa maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 2 (35 000 eurot) ega liikmesriigis 3 (20 000 eurot) nendes liikmesriikides kehtivat liikmesriigi künnist. ✓
5. 2026. aastal ei ületa maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 2 (15 000 eurot) ega liikmesriigis 3 (9 000 eurot) nendes liikmesriikides kehtivat liikmesriigi künnist. ✓
6. Kokkuvõte: maksukohustuslane saab kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda nii liikmesriigis 2 kui ka liikmesriigis 3.

Stsenaarium 2. Liikmesriikide 2 ja 3 nõue nende territooriumil maksuvabastuse saamiseks on, et nende liikmesriigi aastakünnist ei ületata kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal..

1. juulil 2026 on maksukohustuslase aastakäive neis liikmesriikides järgmine.

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (EUR)	Aastakäive 2026. aastal (EUR)	Vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Asukohaliikmesriik	85 000	30 000	13 000	ei kohaldata
Liikmesriik 2	35 000	35 000	15 000	ei
Liikmesriik 3	40 000	20 000	9 000	ei
Liikmesriik 4	ei kohaldata	18 000	5 500	ei kohaldata
KOGUKÄIVE LIIDUS		103 000	42 500	

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise analüüs

1. Maksukohustuslase asukoht on liikmesriigis (liikmesriik 1). ✓
2. 2025. aastal (eelmine kalendriaasta) on maksukohustuslase kogu aastakäive liidus (103 000 eurot) suurem kui liidu aastakünnis 100 000 eurot. ✗
3. Kokkuvõte: maksukohustuslane ei saa kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2 ega liikmesriigis 3.
4. Isegi kui maksukohustuslane jäetakse piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja, saab ta siiski kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis (liikmesriik 1), sest 2025. ega 2026. aastal ei ületa tema aastakäive selles liikmesriigis liikmesriigi künnist (85 000 eurot).

Stsenaarium 3. Liikmesriikide 2 ja 3 nõue nende territooriumil maksuvabastuse saamiseks on, et nende liikmesriigi aastakünnist ei ületata kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.

1. juulil 2026 on maksukohustuslase aastakäive neis liikmesriikides järgmine.

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (EUR)	Aastakäive 2026. aastal (EUR)	Vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Asukohaliikmesriik	85 000	30 000	13 000	ei kohaldata
Liikmesriik 2	20 000	35 000	15 000	ei
Liikmesriik 3	40 000	20 000	9 000	jah
Liikmesriik 4	ei kohaldata	10 000	5 500	ei kohaldata
KOGUKÄIVE LIIDUS		95 000	42 500	

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise analüüs

1. *Maksudohustuslase asukoht on liikmesriigis (liikmesriik 1). ✓*
2. *2025. aastal (eelmine kalendriaasta) ei ole maksudohustuslase kogu aastakäive liidus (95 000 eurot) suurem kui liidu aastakünnis 100 000 eurot. ✓*
3. *2026. aastal (kõnealune kalendriaasta) ei ole maksudohustuslase kogu aastakäive liidus (42 500 eurot) suurem kui liidu aastakünnis 100 000 eurot. ✓*
4. *2025. aastal ületab maksudohustuslase aastakäive liikmesriigis 2 (35 000 eurot) selles liikmesriigis kehtivat liikmesriigi künnist (20 000 eurot). ✗*
5. *Liikmesriigis 3 ei ületa maksudohustuslase aastakäive 2025. aastal (20 000 eurot) ega 2026. aastal (9 000 eurot) selles liikmesriigis kehtivat liikmesriigi künnist (40 000 eurot). ✓*
6. *Kokkuvõte: maksudohustuslane saab kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 3, kuid mitte liikmesriigis 2.*

Stsenaarium 4. *Liikmesriik 2 on kehtestanud oma territooriumil maksuvabastuse saamiseks tingimuse, et liikmesriigi aastakünnist ei tohi ületada kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.*

Liikmesriik 3 on kehtestanud oma territooriumil maksuvabastuse saamiseks tingimuse, et liikmesriigi aastakünnist ei tohi ületada kõnealusel ega kahel sellele eelnenud kalendriaastal.

1. juulil 2026 on maksudohustuslase aastakäive neis liikmesriikides järgmine.

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2024. aastal (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (EUR)	Aastakäive 2026. aastal (EUR)	Vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele
Asukohaliikmesriik	85 000	30 000	30 500	12 000	ei kohaldata
Liikmesriik 2	20 000	19 000	19 500	21 000	ei
Liikmesriik 3	40 000	41 000	38 000	5 000	ei
Liikmesriik 4	ei kohaldatava	10 000	12 000	15 000	ei kohaldata
KOGUKÄIVE LIIDUS			100 000	53 000	

Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise analüüs

1. Maksukohustuslase asukoht on liikmesriigis (liikmesriik 1). ✓
2. 2025. aastal (eelmine kalendriaasta) ei ületa maksukohustuslase kogu aastakäive liidus (100 000 eurot) liidu aastakünnist. ✓
3. 2026. aastal (kõnealune kalendriaasta) ei ületa maksukohustuslase kogu aastakäive liidus (53 000 eurot) liidu aastakünnist. ✓
4. Liikmesriigis 2 ei ületa maksukohustuslase aastakäive 2025. aastal (19 500 eurot) selles liikmesriigis kehtivat liikmesriigi künnist (20 000 eurot), kuid ületab seda 2026. aastal, mil tema aastakäive on 21 000 eurot. ✗
5. 2024. aastal (eelmisele kalendriaastale eelnenud kalendriaasta) ületab maksukohustuslase aastakäive liikmesriigis 3 (41 000 eurot) selles liikmesriigis kehtivat liikmesriigi künnist (40 000 eurot). ✗
6. Kokkuvõte: maksukohustuslane ei saa kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2 ega liikmesriigis 3.

3.2. Registreerimine

3.2.1. Kuidas registreerida end piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutajaks?

Kui maksukohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda, peab ta kõigepealt esitama oma asukohaliikmesriigile **eelteate**. Selles eelteates märgib maksukohustuslane muu hulgas liikmesriigi(d), kus ta soovib väikeettevõtete erikorda kasutada.

Eelteade tuleb esitada elektrooniliselt, kui asukohaliikmesriigis on nii ette nähtud⁸.

Asukohaliikmesriik ja liikmesriigid, milles ta piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist taotleb, kontrollivad seejärel, kas maksukohustuslane vastab tingimustele.

Kui maksukohustuslane vastab kõigile tingimustele, annab asukohaliikmesriik maksukohustuslasele piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks vajaliku **individuaalse identifitseerimisnumbri** järelliitega „EX“ (edaspidi „EX-number“).

⁸ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

Kui maksukohustuslasele antakse õigus kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda maksuvabastust andvas liikmesriigis, kus ta on juba käibemaksukohustuslasena registreeritud, võtab maksuvabastust andev liikmesriik kõik vajalikud meetmed tagamaks, et maksukohustuslane ei ole käibemaksukohustuslane selles liikmesriigis tehtud tarnete puhul, mis kuuluvad väikeettevõtete erikorra kohaldamisalasse.

3.2.2. Milline teave tuleks eelteates esitada?

Eelteade peaks sisaldama vähemalt järgmist:

- a) maksukohustuslase nimi, tegevusvaldkond, õiguslik vorm ja aadress;
- b) liikmesriik või liikmesriigid, kus maksukohustuslane kavatses kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda, ja mis tahes käibemaksukohustuslasena registreerimise number, mille alusel saab maksukohustuslast nendes liikmesriikides käibemaksukohustuslasena identifitseerida;
- c) eelmisel kalendriaastal asukohaliikmesriigis ja kõigis muudes liikmesriikides tarnitud kaupade ja/või osutatud teenuste koguväärtus. Mõni liikmesriik võib nõuda, et maksukohustuslane esitaks selle teabe kahe eelnenud kalendriaasta kohta⁹;
- d) kõnealuse kalendriaasta jooksul kuni eelteate esitamise kuupäevani asukohaliikmesriigis ja kõigis muudes liikmesriikides tarnitud kaupade ja/või osutatud teenuste koguväärtus.

Maksukohustuslane peab märkima oma tarnitud kaupade ja osutatud teenuste koguväärtuse (st aastakäibe¹⁰) kõigis 27 liikmesriigis, mitte ainult asukohaliikmesriigis ja neis liikmesriikides, kus ta soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda. Kui käivet ei olnud, tuleb koguväärtuseks märkida „0“.

Kui liikmesriik on kehtestanud eri ettevõtlussektoritele erinevad künnised (valdkondlikud künnised), tuleb tarnete koguväärtus esitada iga künnise kohta eraldi¹¹.

⁹ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#).

¹⁰ Aastakäive on liikmesriigis kalendriaasta jooksul tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste koguväärtus ilma käibemaksuta ja see määratakse kindlaks nagu on selgitatud küsimuses 1.6 „Kuidas arvutatakse aastakäive?“. Vt ka küsimus 1.7 „Kuidas arvutatakse aastakäive liidus?“.

¹¹ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#).

NÄIDE

Maksudohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb käibemaksuga maksustatavaid tehinguid oma asukohaliikmesriigis ning liikmesriikides 2 ja 3. Maksudohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis ja liikmesriigis 2 tarnitud kaupade ja osutatud teenuste suhtes ning esitab seetõttu 1. mail 2026 oma asukohaliikmesriigile eelteate.

Asukohaliikmesriik on kehtestanud liikmesriigi künnise 85 000 eurot ja oma territooriumil maksuvabastuse saamiseks tingimuse, et liikmesriigi künnist ei tohi ületada kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.

Liikmesriik 2 on kehtestanud kaks liikmesriigi künnist: üks ehitussektorile (50 000 eurot) ja teine kõigile muudele ettevõtlussektoritele (70 000 eurot). Liikmesriik 2 on kehtestanud oma territooriumil maksuvabastuse saamiseks tingimuse, et kumbagi künnist ei tohi ületada kõnealusel ega kahel sellele eelnenud kalendriaastal.

Liikmesriik 3 on kehtestanud oma territooriumil maksuvabastuse saamiseks tingimuse, et liikmesriigi künnist ei tohi ületada kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.

Maksudohustuslane peab eelteates esitama oma aastakäibe kohta järgmise teabe.

- Aastakäive asukohaliikmesriigis kõnealusel (1. jaanuarist kuni 30. aprillini 2026) ja sellele eelnenud kalendriaastal (2025).*
 - Aastakäive liikmesriigis 2 kõnealusel ja kahel sellele eelnenud kalendriaastal (2024 ja 2025). Aastakäive tuleb esitada eraldi ehitussektori künnise ja muude ettevõtlussektorite künnise kohta.*
 - Aastakäive liikmesriigis 3 kõnealusel ja sellele eelnenud kalendriaastal.*
 - Aastakäive ülejäänud 24 liikmesriigis on „0“, sest maksudohustuslane ei teinud nendes liikmesriikides ühtki tehingut kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal.*
-

Liikmesriik	Liikmesriigi künnis (EUR)	Aastakäive 2024. aastal (EUR)	Aastakäive 2025. aastal (EUR)	Aastakäive 2026. aastal (EUR)
Asukoha-liikmesriik	85 000	ei kohaldata	40 000	12 000
Liikmesriik 2	ehitussektor: 50 000	19 000	14 000	3 500
	muud ettevõtlus-sektorid: 70 000	41 000	38 000	5 000
Liikmesriik 3	ei kohaldata	ei kohaldata	7 000	2 000
Liikmesriik 4	ei kohaldata	ei kohaldata	0	0
Liikmesriik 5	ei kohaldata	ei kohaldata	0	0
...	ei kohaldata	ei kohaldata	0	0
Liikmesriik 27	ei kohaldata	ei kohaldata	0	0

Kui liikmesriik 3 oleks nõudnud, et tema territooriumil maksuvabastuse saamiseks ei ületataks tema liikmesriigi künnist kõnealusel ega kahel sellele eelnenud kalendriaastal, oleks maksukohustuslane pidanud eelteates esitama käibe liikmesriigis 3 aastatel 2024, 2025 ja 1. jaanuarist 2026 kuni 30. aprillini 2026 isegi siis, kui ta ei soovi piiriülest väikeettevõtete erikorda selles liikmesriigis kasutada.

Kui liikmesriik 3 oleks kehtestanud eri ettevõtlussektoritele erinevad künnised, oleks maksukohustuslane pidanud esitama oma käibe ettevõtlussektorite kaupa.

3.2.3. Millises valuutas peavad väärtused olema eelteates esitatud?

Eelteates tuleb tarnete väärtused esitada **eurodes**. Liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad siiski nõuda, et väärtused esitataks nende omavääringus. Kui tarned on tehtud muus vääringus, konverteeritakse need Euroopa Keskpanga poolt kalendriaasta esimesel päeval avaldatud vahetuskursiga või kui sellel päeval ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskursiga.

3.2.4. Kui kaua kestab registreerimismenetlus?

Tavaliselt kestab registreerimismenetlus kuni maksuvabastuse jõustumiseni maksimaalselt 35 tööpäeva alates päevast, mil asukohaliikmesriik saab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist taotlevalt maksukohustuslaselt eelteate. See ajavahemik võib olla pikem siis, kui

maksuvabastust andev liikmesriik vajab rohkem aega vajalikeks kontrollimisteks, et hoida ära maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist. Sellisel juhul teavitab asjaomane maksuvabastust andev liikmesriik asukohaliikmesriiki, et see saaks maksukohustuslasele viivitusest teatada.

Kokkuvõtlikult on menetluse etapid järgmised.

1. Maksukohustuslane esitab oma asukohaliikmesriigile eelteate, milles taotleb luba piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks ühes või mitmes maksuvabastust andvas liikmesriigis.

2. Asukohaliikmesriik peab 15 tööpäeva jooksul kontrollima, et maksukohustuslase poolt kõigis 27 liikmesriigis tehtud tehingute maht ei ületa liidu aastakünnist (100 000 eurot) eelteate esitamise kalendriaastal ega sellele eelnenud kalendriaastal.

3a. Kui maksukohustuslase aastakäive liidus on suurem kui liidu aastakünnis, ei anna asukohaliikmesriik maksukohustuslasele piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise luba¹². Menetlus lõpeb sellel etapil.

3b. Kui maksukohustuslase aastakäive liidus ei ületa liidu aastakünnist, peab asukohaliikmesriik jagama maksuvabastust andva liikmesriigiga teavet, mille maksukohustuslane on esitanud eelteates.

4. Maksuvabastust andev liikmesriik kontrollib 15 tööpäeva jooksul, kas maksukohustuslane vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks vajalikele liikmesriigi tingimustele, näiteks kas maksukohustuslase aastakäive selle liikmesriigi territooriumil ei ületa liikmesriigi aastakünnist kõnealusel ega sellele eelnenud kalendriaastal (või kahel eelnenud kalendriaastal, kui maksuvabastust andev liikmesriik on nii kehtestanud). Seejärel teavitab maksuvabastust andev liikmesriik tulemusest asukohaliikmesriiki.

5. Asukohaliikmesriik teavitab tulemusest maksukohustuslast järgmiselt.

a) Kui maksukohustuslane vastab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele liikmesriigis, kus ta soovib väikeettevõtete erikorda kasutada: maksukohustuslasele teatatakse talle määratud EX-number¹³.

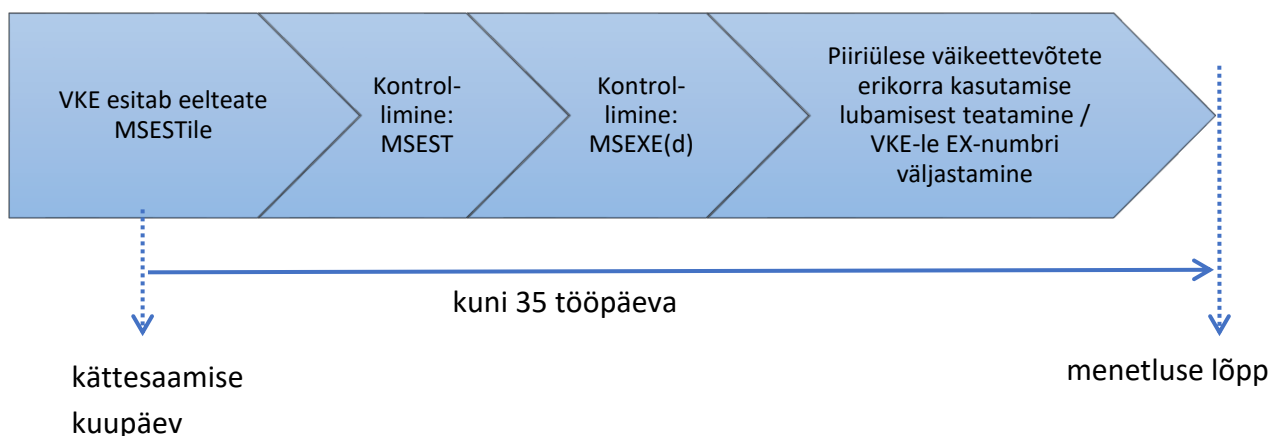
¹² Sellisel juhul võib maksukohustuslane kasutada oma asukohaliikmesriigis liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda, kui tema aastakäive selles liikmesriigis ei ületa liikmesriigi aastakünnist. Vt küsimus 2.1.1 „*Millised on liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamise tingimused?*“.

¹³ See olukord hõlmab ka juhtumit, kus maksukohustuslane taotleb piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist nii maksuvabastust andvas liikmesriigis (-riikides) kui ka oma asukohaliikmesriigis.

b) Kui maksukohustuslane ei vasta piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimustele liikmesriigis, kus ta soovib väikeettevõtete erikorda kasutada: maksukohustuslasele esitatakse väikeettevõtete erikorra kasutamise loa andmisest keeldumise nõuetekohaselt põhjendatud otsus.

Kui maksukohustuslane on taotlenud piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist rohkem kui ühes liikmesriigis, annab asukohaliikmesriik loa maksuvabastuse kasutamiseks iga liikmesriigi kohta eraldi, väljastades EX-numbri või ajakohastades seda seoses maksuvabastust andva uue liikmesriigiga niipea, kui ta saab vastuse maksuvabastust andvalt mis tahes liikmesriigilt, selle asemel et oodata vastuse saamist kõigilt maksuvabastust andvatelt liikmesriikidelt. Kui maksuvabastuse saamise tingimused ei ole täidetud, järgib asukohaliikmesriik sama lähenemisviisi.

Kui asukohaliikmesriik ei ole saanud maksuvabastust andvalt liikmesriigilt (andvatelt liikmesriikidelt) vastust 35 tööpäeva jooksul alates eelteate esitamisest, annab asukohaliikmesriik maksukohustuslasele piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise loa asjaomases liikmesriigis (asjaomastes liikmesriikides), väljastades EX-numbri või ajakohastades seda 35 tööpäevase ajavahemiku jooksul. Viimatinimetatut ei kohaldata, kui menetlus kestab kauem kui 35 tööpäeva selleks, et hoida ära maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

3.2.5. Millal maksuvabastus jõustub (alguskuupäev)?

Maksukohustuslane võib alustada piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist liikmesriigis (liikmesriikides), kus ta taotles maksuvabastuse kasutamist, alates kuupäevast, mil asukohaliikmesriik väljastab talle EX-numbri või ajakohastab seda. Alguskuupäev võib liikmesriigiti erineda, sest asukohaliikmesriik annab maksuvabastuse loa niipea, kui ta saab maksuvabastust andvalt liikmesriigilt vastuse piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimuste täitmise kohta selles liikmesriigis.

NÄIDE

Maksudohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb käibemaksuga maksustatavaid tehinguid liikmesriikides 1, 2 ja 3. Maksudohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriikides 2 ja 3 ning esitab 1. aprillil 2025 oma asukohaliikmesriigile eelteate. Maksudohustuslane vastab tingimustele, mis on vajalikud piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks nendes liikmesriikides.

Asukohaliikmesriik saab 21. aprillil 2025 vastuse liikmesriigilt 2 ja 28. aprillil 2025 liikmesriigilt 3.

Asukohaliikmesriik annab maksuvabastuse loa niipea, kui ta on saanud otsused liikmesriigilt 2 ja 3, seega:

- 23. aprillil 2025 väljastab asukohaliikmesriik EX-numbri ja edastab selle maksudohustuslasele, andes teada, et maksudohustuslane tohib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2;*
- 1. mail 2025 ajakohastab asukohaliikmesriik EX-numbrit ja edastab selle maksudohustuslasele, andes teada, et ta saab kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 3.*

Seega algab liikmesriigis 2 maksuvabastus 23. aprillil 2025 ja liikmesriigis 3 algab see 1. mail 2025.

3.2.6. Kas keeldumisotsuse saab edasi kaevata?

Jah, iga maksudohustuslane võib piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise loa andmisest keeldumise otsuse edasi kaevata.

Kui keeldumise põhjuseks on liidu aastakäibe künnise ületamine, peab maksudohustuslane esitama apellatsioonikaebuse oma asukohaliikmesriigile.

Kui keeldumise põhjuseks on aastakäibe künnise ületamine liikmesriigis, peab maksudohustuslane esitama apellatsioonikaebuse asjaomasele liikmesriigile.

Apellatsioonikaebus on riigisisene küsimus, seega kehtestavad liikmesriigid oma eeskirjad ja menetlused. Asukohaliikmesriik võtab kõik vajalikud meetmed, et teavitada maksudohustuslast piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise loa andmisest keeldumise põhjustest ja sellest, millisele liikmesriigile esitada apellatsioonikaebus, kui ta soovib keeldumist vaidlustada.

3.2.7. Kas maksukohustuslane saab taotleda piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist muus liikmesriigis või muudes liikmesriikides kui eelteates märgitud?

Jah, maksukohustuslane saab taotleda piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist muus kui eelteates märgitud liikmesriigis (liikmesriikides).

Selleks peab maksukohustuslane esitama oma asukohaliikmesriigile ajakohastatud eelteate. Ajakohastatud eelteate tuleb esitada elektrooniliselt, kui asukohaliikmesriigis on nii ette nähtud¹⁴.

Võib tekkida kaks olukorda.

- a) Maksukohustuslane juba kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda. Sellisel juhul märgib maksukohustuslane ajakohastatud eelteates järgmise teabe:
- EX-number, mille on talle määranud asukohaliikmesriik;
 - uus liikmesriik või uued liikmesriigid, kus maksukohustuslane soovib kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda;
 - teave nende tarnete koguväärtuse kohta, mida ei ole asukohaliikmesriigile maksukohustuslase kvartaliaruannetes varem esitatud¹⁵.

Eelteate ajakohastamist käsitatakse uue taotlusena ja rakendatakse sama registreerimismenetlust kui maksukohustuslase varasema eelteate korral¹⁶. Kogu menetlus ei kesta kauem kui 35 tööpäeva ja asukohaliikmesriik teatab maksukohustuslasele tema uue taotluse rahuldamisest või tagasilükkamisest. See ajavahemik võib olla pikem, kui maksuvabastust andev liikmesriik vajab rohkem aega vajalikeks kontrollimisteks, et hoida ära maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

Maksukohustuslane võib alustada piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist uues liikmesriigis (uutes liikmesriikides) alates kuupäevast, mil ta saab oma asukohaliikmesriigilt teate selle kohta, et ta võib uues liikmesriigis (uutes liikmesriikides) kasutada oma olemasolevat EX-numbrit.

¹⁴ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

¹⁵ Vt küsimus 3.3.1 „*Millised on maksukohustuslase aruandluskohustused piiriülese väikeettevõtete erikorra rakendamisel?*“.

¹⁶ Vt küsimus 3.2.4 „*Kui kaua kestab registreerimismenetlus?*“.

Kui 35 tööpäeva möödumisel ajakohastatud eelteate esitamisest ei ole uuel maksuvabastust andvalt liikmesriigilt (andvatelt liikmesriikidelt) tulnud vastust piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimuste täitmise kohta, annab asukohaliikmesriik maksukohustuslasele maksuvabastuse loa uues liikmesriigis (uutes liikmesriikides).

- b) Maksukohustuslane on esitanud eelteate ja seda veel menetletakse. Sellisel juhul peab maksukohustuslane ootama talle EX-numbri väljastamist, enne kui on võimalik taotleda maksuvabastust uues liikmesriigis (uutes liikmesriikides). Seejärel rakendatakse sama menetlust, mida on selgitatud eespool punktis a.

3.2.8. Mis juhtub, kui eelteates sisalduv teave on vale või puudulik?

Kui eelteate esitamisel selgub enne EX-numbri saamist, et eelteates esitatud teave on vale või puudulik, saab maksukohustuslane seda parandada või täiendada, esitades uue eelteate, mis asendab eelmise eelteate. Sellisel juhul hakatakse eelteate menetlemise maksimaalset tähtaega (35 tööpäeva) arvestama päevast, mil maksukohustuslane esitas uue eelteate.

Kui puudus avastatakse pärast maksukohustuslasele piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise loa andmist, tehakse parandus ajakohastatud eelteate esitamisega. Ajakohastamisel märgitakse alati maksukohustuslasele juba antud EX-number.

Kui ajakohastatud eelteates esitatud uue teabe põhjal selgub, et maksukohustuslane ei täitnud piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimusi, jäetakse maksukohustuslane väikeettevõtete erikorrast tagasiulatuvalt välja. See tähendab, et maksukohustuslasel ei ole alates esialgse eelteate esitamise kuupäevast piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise luba ning ta on alates sellest kuupäevast oma tarnete suhtes kohustatud kasutama tavapäraselt või lihtsustatud käibemaksukorda. Kui maksukohustuslase tarned vabastatakse käibemaksust ühes või mitmes liikmesriigis algse eelteate tulemusena, peab ta võtma ühendust asjaomaste liikmesriikidega, et viia oma käibemaksuolukord nõuetega vastavusse.

3.2.9. Mida teha asukohaliikmesriigi vahetamise korral?

Kui piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutav maksukohustuslane muudab oma asukohaliikmesriiki (liikmesriigist 1 liikmesriigiks 2), peab ta esitama ajakohastatud eelteate eelmises asukohaliikmesriigis (liikmesriik 1), märkides ära oma uue asukohaliikmesriigi (liikmesriik 2).

Liikmesriik 1 desaktiveerib seejärel maksukohustuslasele antud EX-numbri. Maksukohustuslane esitab liikmesriigile 2 uue eelteate, et hakata uuesti kasutama piiriülest väikeettevõtete erikorda, ja kui kõik tingimused on endiselt täidetud, väljastab liikmesriik 2 uue EX-numbri.

3.2.10. Kas eelteatesse saab teha muid muudatusi?

Maksukohustuslane peab teavitama oma asukohaliikmesriiki ajakohastatud eelteatega kõigist muudatustest varasemas eelteates esitatud teabes, näiteks maksukohustuslase nime, tegevusala või aadressi muutumisest.

3.3. Formaalsustega seotud kohustused

3.3.1. Millised on maksukohustuslase aruandluskihustused piiriülese väikeettevõtete erikorra rakendamisel?

Piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutav maksukohustuslane peab esitama oma asukohaliikmesriigile kvartaliaruanded kõigi tarnitud kaupade ja osutatud teenuste kohta kõigis liikmesriikides.

Kvartaliaruandes tuleb esitada järgmine teave:

- maksukohustuslase EX-number;
- kalendrikvartali jooksul asukohaliikmesriigis tehtud (nii maksustatavate kui ka maksuvabade) kaubarne koguväärtus või märges „0“, kui kaubarneid ei tehtud;
- kalendrikvartali jooksul igas muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriigis tehtud (nii maksustatavate kui ka maksuvabade) kaubarne koguväärtus või märges „0“, kui kaubarneid ei tehtud.

Kui maksuvabastuse andnud liikmesriigid on kehtestanud eri ettevõtlussektoritele erinevad künnised, tuleb tarnete koguväärtus esitada iga künnise kohta eraldi¹⁷.

Kvartaliaruandes esitatavad tarnete väärtused on aastakäibe arvutamiseks kasutatavad väärtused¹⁸.

¹⁷ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaal](#)is.

¹⁸ Vt küsimus 1.6 „*Kuidas arvutatakse aastakäive liikmesriigis?*“.

Kvartaliaruandes tuleb tarnete väärtused esitada eurodes. Liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad siiski nõuda, et väärtused esitataks nende omavääringus. Mis tahes ümberarvestamiseks kasutab maksukohustuslane Euroopa Keskpanga poolt kalendriaasta esimesel päeval avaldatud vahetuskurssi või kui sellel päeval ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskurssi.

Maksukohustuslane peab esitama asukohaliikmesriigile kvartaliaruande ühe kuu jooksul pärast kalendrikvartali lõppu.

KALENDRIKVARTAL	DEKLARATSIOONI ESITAMINE
I kv: 1. jaanuar – 31. märts	1.–30. aprill
II kv: 1. aprill – 30. juuni	1.–31. juuli
III kv: 1. juuli – 30. september	1.–31. oktoober
IV kv: 1. oktoober – 31. detsember	järgneva aasta 1.–31. jaanuar

Kvartaliaruanne tuleb esitada elektrooniliselt, kui asukohaliikmesriigis on nii ette nähtud¹⁹.

3.3.2. Millised väärtused tuleb esitada esimeses kvartaliaruandes?

Eelteate esitamise kuupäev erineb kuupäevast, mil maksukohustuslane saab hakata kasutama piiriülest väikeettevõtete erikorda, ja see võib põhjustada teabe dubleerimist või puudumist esimeses kvartaliaruandes.

Selle vältimiseks on ette nähtud kaks lahendust.

- a) Eelteade esitatakse ühes kalendrikvartalis ja järgmises kalendrikvartalis saab maksukohustuslane piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks oma EX-numbri.

Sel juhul tuleb piiriülese väikeettevõtete erikorra esimeses kvartaliaruandes eraldi esitada kvartaliaruandega hõlmatud kalendrikvartalis tehtud tarnete väärtus ning eelteate esitamise kuupäeva ja vastava kalendrikvartali viimase päeva vahel tehtud tarnete koguväärtus.

¹⁹ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

NÄIDE

Maksukohustuslane esitab eelteate 14. märtsil 2025 ja saab oma EX-numbri 15. aprillil 2025. Esimese kvartaliaruande peab maksukohustuslane väikeettevõtete erikorra alusel esitama 2025. aasta teise kvartali kohta ja see sisaldab järgmisi väärtusi:

- 2025. aasta aprillis, mais ja juunis tehtud tarnete koguväärtus;*
- eelteate esitamise kuupäeva (14. märts 2025) ja esimese kalendrikvartali viimase päeva (31. märts 2025) vahel tehtud tarnete koguväärtus.*

NÄIDE

Maksukohustuslane esitab eelteate 15. detsembril 2025 ja saab oma EX-numbri 14. jaanuaril 2026. Esimese kvartaliaruande peab maksukohustuslane väikeettevõtete erikorra alusel esitama 2026. aasta esimese kvartali kohta ja see sisaldab järgmisi väärtusi:

- 2026. aasta jaanuaris, veebruaris ja märtsis tehtud tarnete koguväärtus;*
- eelteate esitamise kuupäeva (15. detsember 2025) ja neljanda kalendrikvartali viimase päeva (31. detsember 2025) vahel tehtud tarnete koguväärtus.*

- b) Eelteade esitatakse ja maksukohustuslane saab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamiseks oma individuaalse EX-numbri samas kalendrikvartalis.

Sel juhul tuleb piiriülese väikeettevõtete erikorra esimeses kvartaliaruandes esitada ainult eelteate esitamise kuupäeva ja vastava kalendrikvartali viimase päeva vahel tehtud tarnete väärtus.

NÄIDE

Maksukohustuslane esitab eelteate 15. juulil 2025 ja saab oma EX-numbri 10. augustil 2025. Maksukohustulase esimene kvartaliaruanne vastab 2025. aasta kolmandale kvartalile ja see sisaldab järgmisi väärtusi:

- eelteate esitamise kuupäeva (15. juuli 2025) ja kolmanda kalendrikvartali viimase päeva (30. september 2025) vahel tehtud tarnete koguväärtus.*

Ajavahemikus 1. juulist kuni 15. juulini 2025 tehtud tarnete väärtus sisaldub juba eelteates.

3.3.3. Mis juhtub, kui kvartaliaruandes esitatud teave on vale? (Kvartaliaruande parandamine)

Kui maksukohustuslane avastab kvartaliaruandes vea või kalendrikvartali jooksul tehtud tehing tühistatakse (näiteks kaupade tagastamine), tuleb kohe, kui viga avastatakse, teha parandus algse kvartaliaruande uuesti esitamise teel.

Kvartaliaruande parandamise tähtaeg on kolm aastat.

3.3.4. Mis juhtub, kui kvartaliaruannet ei esitata või esitatakse hilinemisega?

Sel juhul võib maksukohustuslane jätkata piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist, kuid maksuvabastust andev mis tahes liikmesriik võib nõuda, et maksukohustuslane täidaks selle liikmesriigi territooriumil käibemaksukohustusi, näiteks oleks käibemaksukohustuslasena registreeritud ja esitaks käibedeklaratsioone,²⁰ kaotades seeläbi nende kohustuste täitmisest vabastamise eelise. Kui isegi sellisel juhul ei täida maksukohustuslane endiselt käibemaksukohustusi, võib maksuvabastust andev liikmesriik määrata karistusi.

Kvartaliaruanne loetakse hilinenuks, kui maksukohustuslane hilineb selle esitamisega üle 30 päeva või kui kaks või enam järjestikust kvartaliaruannet esitatakse hiljem.

3.3.5. Kas maksukohustuslane peab väljastama arveid?

Liikmesriigid võivad vabastada oma territooriumil piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutava maksukohustuslase arvete väljastamise kohustusest. Kui liikmesriik otsustab, et ei vabasta maksukohustuslast arvete väljastamise kohustusest, lubab ta maksukohustuslasel väljastada lihtsustatud arveid.

Täpsemad andmed teie asukohaliikmesriigis ja kõigis muudes liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade kohta on esitatud [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

3.3.6. Kas maksukohustuslane peab olema registreeritud ja esitama käibedeklaratsioone?

Ei, kui maksukohustuslane kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda, peab ta ainult esitama eelteate ja kvartaliaruanded oma asukohaliikmesriigis. Seetõttu ei pea ta maksuvabastust andvas liikmesriigis end käibemaksukohustuslasena registreerima ega esitama

²⁰ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

käibedeklaratsioone oma tarnete kohta, mille suhtes kohaldatakse maksuvabastust selles liikmesriigis.

Peale selle, kui maksukohustuslane kasutab väikeettevõtete erikorda ka oma asukohaliikmesriigis, ei pea ta esitama käibedeklaratsioone ka tarnete kohta, mille suhtes kohaldatakse maksuvabastust tema asukohaliikmesriigis.

Tuleb siiski meenutada, et väikeettevõtete erikord hõlmab ainult tarneid. Seetõttu peab piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutav maksukohustuslane täitma oma käibemaksukohustusi ja tasuma käibemaksu ostudelt, mille eest ta on kohustatud käibemaksu tasuma: näiteks importimise korral kohaldatakse kaupade ja teenuste ühendusesisese ostmise puhul pöördmaksustamist²¹.

3.4. Piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamine

Maksukohustuslane võib piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise vabatahtlikult lõpetada (lõpetamine) või ta võidakse väikeettevõtete erikorrast välja jätta (väljajätmine), kui piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise tingimused ei ole enam täidetud.

Väljajätmise korral on maksukohustuslasel keelatud kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda teatava ajavahemiku jooksul. Samasugust keeldu võidakse maksukohustuslase suhtes kohaldada ka lõpetamise korral.

3.4.1. Lõpetamine

3.4.1.1. Kuidas lõpetada piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamine?

Kui maksukohustuslane otsustab lõpetada piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise mõnes või kõigis maksuvabastust andvates liikmesriikides või kui tema majandustegevus on lõppenud, peab maksukohustuslane sellest teatama oma asukohaliikmesriigile, esitades ajakohastatud eelteate.

²¹ Täiendav teave on esitatud selgitavates märkustes väikeettevõtete erikorraga seotud ELi käibemaksumuudatuste kohta, 6. jagu „KOOSTOIME TAVAPÄRASE KÄIBEMAKSUKORRAGA“.

3.4.1.2. Millal lõpetamine jõustub?

Lõpetamine jõustub:

- alates järgmise kalendrikvartali esimesest päevast, kui asukohaliikmesriik saab ajakohastatud eelteate kalendrikvartali esimese kahe kuu jooksul;
- alates järgmise kalendrikvartali teise kuu esimesest päevast, kui asukohaliikmesriik saab ajakohastatud eelteate kalendrikvartali viimase kuu jooksul.

NÄIDE

Maksudohustuslane, kes kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 1, soovib selle kasutamise lõpetada. Selleks esitab maksudohustuslane ajakohastatud eelteate, mille asukohaliikmesriik saab 20. augustil 2026. Sellisel juhul jõustub lõpetamine 1. oktoobril 2026.

Kui asukohaliikmesriik oleks saanud ajakohastatud eelteate 15. septembril 2026, oleks lõpetamine jõustunud 1. novembril 2026.

Kui maksudohustuslane on esitanud ajakohastatud eelteate, milles teatab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamisest, võtab asukohaliikmesriik viivitamata ühe järgmistest meetmetest.

- a) Kui maksudohustuslane lõpetab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise kõigis liikmesriikides, kus ta erikorda kasutas, DESAKTIVEERITAKSE maksudohustuslase EX-NUMBER.
- b) Kui maksudohustuslane lõpetab piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise ainult mõnes liikmesriigis, jätkates selle kasutamist muudes liikmesriikides, JÄÄB maksudohustuslase EX-number AKTIIVSEKS ja AJAKOHASTATAKSE TEAVE selle kohta, millistes liikmesriikides EX-number võimaldab maksuvabastust.

3.4.1.3. Millal saab maksudohustuslane pärast erikorra kasutamise vabatahtlikku lõpetamist uuesti hakata piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutama?

Liikmesriigid määravad kindlaks väikeettevõtete erikorra kasutamise vabatahtliku lõpetamise üksikasjalikud eeskirjad ja tingimused. Kui maksudohustuslane vabatahtlikult lõpetab liikmesriigis piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise, võib kõnealune liikmesriik ette näha keeluperioodi, mille jooksul maksudohustuslane ei saa piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutada. Kui maksudohustuslane vastab kõigile tingimustele (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)), võib ta selle perioodi möödumisel uuesti valida piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise, esitades juhtumist olenevalt eelteate või ajakohastatud eelteate.

3.4.2. Väljajätmine

3.4.2.1. Millal jäetakse maksukohustuslane piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja?

Piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutav maksukohustuslane jäetakse sellest erikorrast välja järgmistel juhtudel.

- a) Kui tema käive ületab liidu aastakünnise (100 000 eurot) kõnealusel või sellele eelnenud kalendriaastal.
- b) Kui tema käive ületab maksuvabastust andva liikmesriigi aastakünnise kõnealusel või sellele eelnenud kalendriaastal.
- c) Kui ta on oma majandustegevuse lõpetanud, kuid ei ole sellest teatanud oma asukohaliikmesriigile.

3.4.2.2. Mis juhtub, kui maksukohustuslane ületab aastakäibe künnise liidus?

Nagu eespool märgitud, kui piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutava maksukohustuslase käive ületab kõnealusel või sellele eelnenud kalendriaastal aastakäibe künnise liidus, jäetakse ta sellest hetkest alates kõnealusest erikorrast välja. See tähendab, et liidu aastakünnise ületamise hetkest alates:

- peab maksukohustuslane lõpetama piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise kõigis liikmesriikides, kus ta seda erikorda kasutas, ja
- ei saa maksukohustuslane kasutada piiriülest väikeettevõtete erikorda uutes liikmesriikides (mis ei ole need, kus ta juba kasutas erikorda). Maksukohustuslasel võib olla õigus kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis, kui kõik tingimused on täidetud²².

Sellest tulenevalt **desaktiveerib** asukohaliikmesriik viivitamata maksukohustuslasele piiriülese väikeettevõtete erikorra jaoks antud **EX-numbri**.

Kui maksukohustuslane jäetakse piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja, peab ta kasutama tavapäraselt käibemaksukorda igas liikmesriigis, kus ta kasutas piiriülest väikeettevõtete erikorda. Peale selle võib ta otsustada rakendada käibemaksu arvestamise ja kogumise lihtsustatud korda (kui selline on) vastavalt liikmesriigi õigusaktidele (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#)).

²² Vt küsimus 2.1.1 „Millised on liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra rakendamise tingimused?“.

NÄIDE

Maksudohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, rakendab piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2 ja liikmesriigis 3. Liikmesriigis 4 teeb maksudohustuslane tehinguid tavapärase käibemaksukorra alusel. 30. detsembril 2026 oli maksudohustuslase käive liidus 99 300 eurot. 31. detsembril 2026 teeb maksudohustuslane liikmesriigis 3 uue tarne summas 1 000 eurot.

	Summa (EUR)
Käive liidus ajavahemikus 1.01.2026–30.12.2026	99 300
Tarne 31.12.2026 liikmesriigis 3	1 000
Käive liidus ajavahemikus 1.01.2026–31.12.2026	100 300
Künnis liidus	100 000

Arvestades, et 31. detsembril 2026 oli maksudohustuslase käive liidus (100 300 eurot) suurem kui liidu aastakünnis (100 000 eurot):

- peab maksudohustuslane 31. detsembrist 2026 lõpetama liikmesriikides 2 ja 3 piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise ning sellel kuupäeval algab keeluperiood;
- peab maksudohustuslane 31. detsembrist 2026 kasutama liikmesriikides 2 ja 3 tavapärasest käibemaksukorda (käibemaksukohustuslasena registreerimine, käibedeklaratsioonide esitamine jne) või lihtsustatud menetlusi alates 1 000 euro suurusest tarnest, mis oli esimene liidu künnist ületav tarne. Seega ei saa maksudohustuslane käibemaksuvabastust 1 000 euro suurusele tarnele liikmesriigis 3 ja peab sellelt arvestama käibemaksu;
- ei saa maksudohustuslane taotleda piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist liikmesriigis 4. Ta võib kasutada liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis (liikmesriik 1), kui kõik tingimused on täidetud.

3.4.2.3. Kas maksudohustuslane peab esitama aruande, kui tema käive ületab aastakäibe künnise liidus?

Jah, kui aastakäibe künnis liidus (100 000 eurot) on ületatud, peab maksudohustuslane 15 tööpäeva jooksul alates künnise ületamise päevast teavitama oma asukohaliikmesriiki, esitades **lõpparuande**, mis sisaldab järgmist teavet:

- kõnealuse kalendrikvartali algusest kuni liidu aastakäibe künnise ületamise kuupäevani asukohaliikmesriigis tehtud tarnete koguväärtus;

- kõnealuse kalendrikvartali algusest kuni liidu aastakäibe künnise ületamise kuupäevani igas muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriik tehtud tarnete koguväärtus.

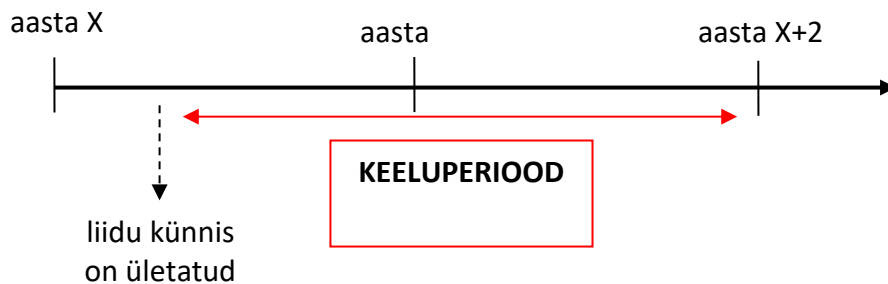
Kogu see teave tuleb esitada elektrooniliselt, kui asukohaliikmesriigis on nii ette nähtud²³.

Kui maksukohustuslane ei esita lõpparuannet 15 tööpäeva jooksul, võib asukohaliikmesriik kohaldada maksukohustuslasele sanktsioone.

3.4.2.4. Mis on keeluperiood?

Kui maksukohustuslane jäetakse piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja, ei saa ta piiriülest väikeettevõtete erikorda uuesti kasutada teatava ajavahemiku (keeluperioodi) jooksul.

Keeluperiood algab liidu aastakünnise ületamise hetkest ning hõlmab kõnealuse kalendriaasta järelejäänud osa ja järgmise kalendriaasta.

Pärast keeluperioodi lõppu võib maksukohustuslane esitada uue eelteate, et piiriülest väikeettevõtete erikorda uuesti kasutada nendes liikmesriikides, kus ta seda varem kasutas (või uutes liikmesriikides), kui kõik tingimused on täidetud.

NÄIDE

Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, rakendab piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2 ja liikmesriigis 3. Liikmesriigis 4 teeb maksukohustuslane tehinguid tavapärase käibemaksukorra alusel. 12. oktoobril 2026 oli maksukohustuslase käive liidus 98 000 eurot. 13. oktoobril 2026 teeb maksukohustuslane liikmesriigis 4 uue tarne summas 2 100 eurot.

²³ Vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

	Summa (EUR)
Käive liidus ajavahemikus 1.1.2026–12.10.2026	98 000
Tarne 13.10.2026 liikmesriigis 4	2 100
Käive liidus ajavahemikus 1.1.2026–13.10.2026	100 100
Künnis liidus	100 000

Arvestades, et 13. oktoobril 2026 oli maksukohustuslase käive liidus (100 100 eurot) suurem kui aastakäibe künnis liidus (100 000 eurot):

- peab maksukohustuslane 13. oktoobrist 2026 lõpetama liikmesriikides 2 ja 3 piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise ning sellel kuupäeval algab keeluperiood. Seega ei saa maksukohustuslane 2 100 euro suurusele tarnele käibemaksuvabastust ja peab sellelt arvestama käibemaksu;
- keeluperiood lõpeb 31. detsembril 2027;
- alates 1. jaanuarist 2028 võib maksukohustuslane esitada uue eelteate, et piiriülest väikeettevõtete erikorda uuesti kasutada liikmesriikides 2 ja 3 ning muudes liikmesriikides, kui kõik tingimused on täidetud (ei ületa aastakäibe künnist liidus ega liikmesriigis).

3.4.2.5. Kas maksukohustuslane saab jätkata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamist oma asukohaliikmesriigis, kui aastakünnis liidus on ületatud?

Isegi kui maksukohustuslane on ületanud aastakäibe künnise liidus, võib ta jätkata liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kasutamist oma asukohaliikmesriigis, kuni ta ei ületa aastakäibe künnist selles liikmesriigis.

3.4.2.6. Mis juhtub, kui maksukohustuslane ületab ainult aastakäibe künnise liikmesriigis?

Kui piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutav maksukohustuslane ületab kõnealusel või sellele eelnenud kalendriaastal liikmesriigi aastakünnise, jäetakse ta kõnealusest erikorrast välja ainult selles konkreetses liikmesriigis. Maksukohustuslane võib jätkata piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist muudes maksuvabastust andvates liikmesriikides.

Väljaarvamine piiriülesest väikeettevõtete erikorrast maksuvabastust andvas liikmesriigis toimub samamoodi nagu väljajätmine liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorrast²⁴.

Seega, kui maksukohustuslane ületab kalendriaasta jooksul liikmesriigi aastakünnise, sõltub liikmesriigis piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise lõpetamise jõustumiskuupäev selles liikmesriigis rakendatavast variandist²⁵.

- a) Esiteks, kui liikmesriigi künnist ei ületata rohkem kui 10 %, võib maksukohustuslane vaikumisi jätkata piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamist kuni kõnealuse kalendriaasta lõpuni. Kui liikmesriigi künnist ületatakse rohkem kui 10 %, peab maksukohustuslane alates sellest hetkest lõpetama piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamise ainult asjaomases maksuvabastust andvas liikmesriigis.
- b) Teiseks on võimalik, et maksuvabastust andev liikmesriik otsustab ülemmäära tõsta 10 % asemel 25 % võrra suuremaks künnisest või teise võimalusena ülemmäära üldse mitte kehtestada. Nende variantide ainus piirang on, et sel juhul ei saa maksuvabastust maksukohustuslane, kelle käive maksuvabastust andvas liikmesriigis on kõnealusel kalendriaastal suurem kui 100 000 eurot.
- c) Kolmandaks võib maksuvabastust andev liikmesriik otsustada, et piiriülese väikeettevõtete erikorra kasutamine tema territooriumil lõpeb kohe, kui liikmesriigi künnis on ületatud.

Piiriülesest väikeettevõtete erikorrast väljajätmise tõttu võtab asukohaliikmesriik viivitamata ühe järgmistest meetmetest.

- Kui maksukohustuslane ületab liikmesriigi aastakünnise kõigis liikmesriikides, kus ta piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutas: DESAKTIVEERITAKSE maksukohustuslase EX-NUMBER.
- Kui maksukohustuslane ületab aastakäibe künnise ainult mõnes liikmesriigis, kus ta piiriülest väikeettevõtete erikorda kasutas: JÄÄB maksukohustuslase EX-number AKTIIVSEKS ja AJAKOHASTATAKSE TEAVE selle kohta, millistes liikmesriikides EX-number võimaldab maksuvabastust.

Kui maksukohustuslane jäetakse piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja, peab ta kasutama tavapäraselt käibemaksukorda igas liikmesriigis, kus ta kasutas piiriülest väikeettevõtete erikorda. Peale selle võib ta otsustada rakendada käibemaksu arvestamise ja

²⁴ Vt küsimused 2.3.2.1 „Millal jäetakse maksukohustuslane liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorrast välja?“, 2.3.2.2 „Mis on keeluperiood?“ ja 2.3.2.3 „Millised on väljaarvamise tagajärjed?“.

²⁵ Vt liikmesriikides rakendatavaid variante [väikeettevõtjate veebiportaalis](#).

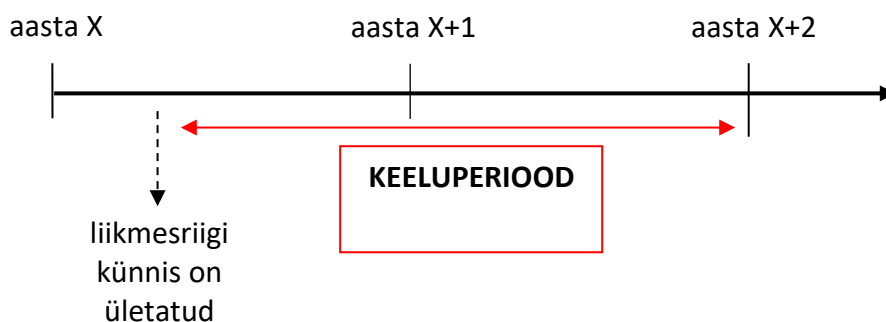
kogumise lihtsustatud korda (kui selline on) vastavalt liikmesriigi õigusaktidele (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#)).

3.4.2.7. Milline on keeluperiood, kui ületatakse aastakäibe künnis liikmesriigis?

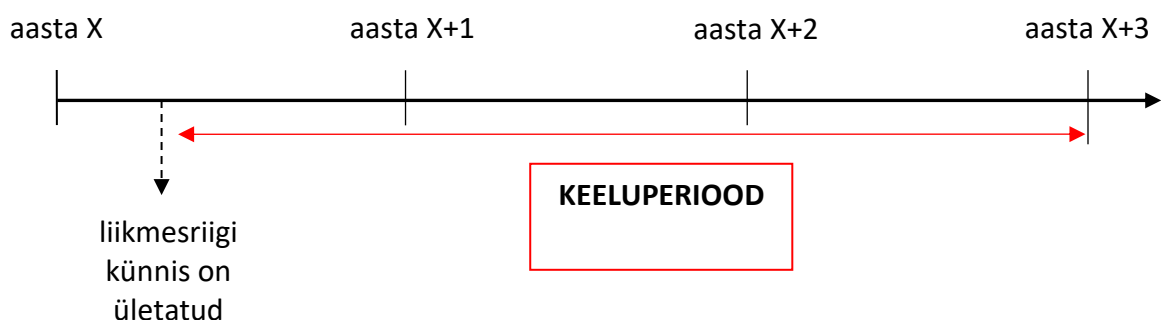
Kui maksukohustuslane jäetakse liikmesriigis piiriülesest väikeettevõtete erikorrast välja, on keeluperiood ajavahemik, mille jooksul maksukohustuslane ei saa piiriülest väikeettevõtete erikorda selles liikmesriigis uuesti kasutada.

Maksuvabastust andvas liikmesriigis kohaldatakse piiriülese väikeettevõtete erikorra suhtes sama keeluperioodi kui liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra suhtes²⁶.

Seega algab keeluperiood maksuvabastust andva liikmesriigi aastakünnise või ülemmäära (vastavalt liikmesriigi valitud variandile) ületamise hetkest ning hõlmab kõnealuse kalendriaasta järelejäänud osa ja järgmise kalendriaasta.

Keeluperioodi võib maksuvabastust andva liikmesriigi (andvate liikmesriikide) valikul pikendada kahele järgnevale kalendriaastale (vt teavet, mis on iga liikmesriigi kohta kättesaadav [väikeettevõtjate veebiportaalil](#)).

²⁶ Vt küsimus 2.3.2,2 „Mis on keeluperiood?“.

Pärast keeluperioodi lõppu võib maksukohustuslane esitada ajakohastatud eelteate (või olenevalt juhtumist uue eelteate), et piiriülest väikeettevõtete erikorda asjaomases liikmesriigis uuesti kasutada, kui kõik tingimused on täidetud.

3.4.2.8. Millal saab asukohaliikmesriik või maksuvabastust andev liikmesriik eeldada, et maksukohustuslane on oma majandustegevuse lõpetanud?

Kui maksukohustuslane on kaheksa järjestikuse kalendrikvartali jooksul (kvartaliaruannetes) teatanud, et ta ei ole teinud tarneid kõigis või mõnes liikmesriigis, kus ta kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda, võib asukohaliikmesriik vastupidiste andmete puudumise korral eeldada, et maksukohustuslane on oma majandustegevuse nendes liikmesriikides lõpetanud.

Sellisel juhul desaktiveerib asukohaliikmesriik maksukohustuslase EX-numbri või kohandab seda vastavalt sellele, kas eeldatakse, et maksukohustuslane on oma majandustegevuse lõpetanud kõigis või ainult mõnes liikmesriigis.

4. Sisendkäibemaksu mahaarvamine

Maksudohustuslane, kes kasutab kas liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda või piiriülest väikeettevõtete erikorda, saab käibemaksuvabastuse oma tarnetele ja ei tohi maha arvata sisendkäibemaksu, mis on tasutud nende tarnega seotud kaupade ja/või teenuste ostmisel.

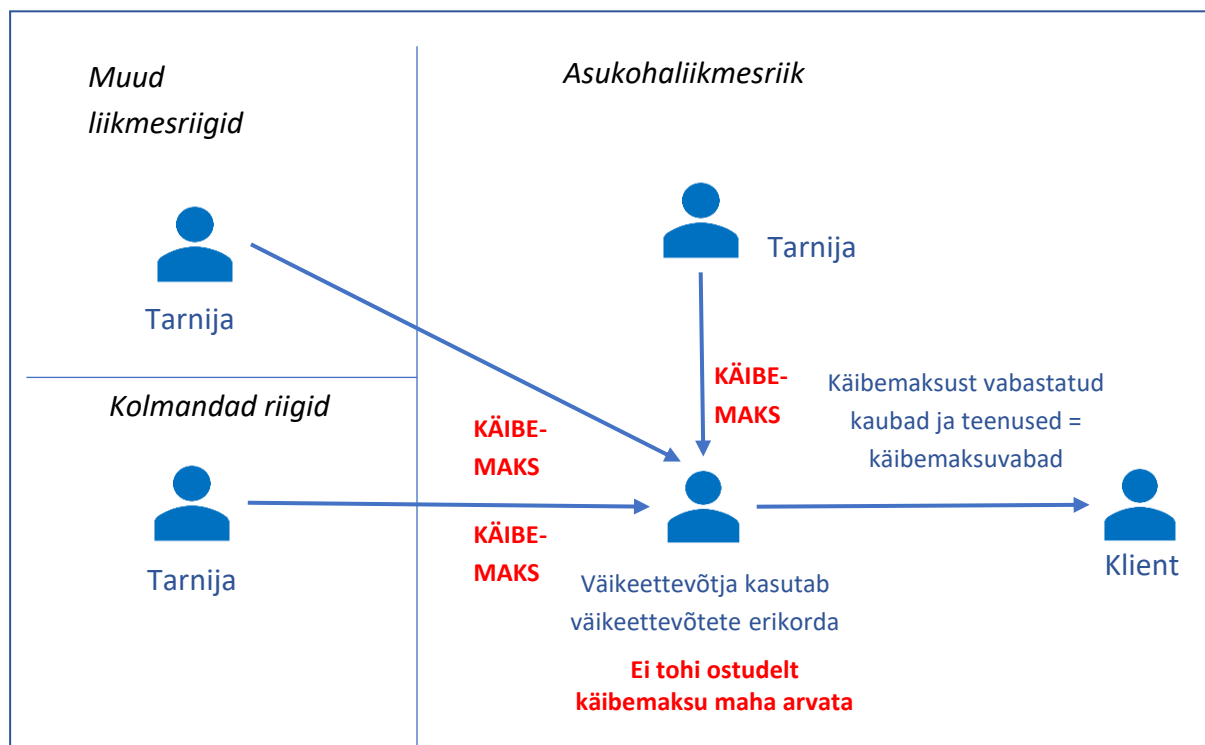
Seda osa selgitatakse näidete abil.

4.1. Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikord

Näide 1. Maksukohustuslane tegeleb majandustegevusega ainult oma asukohaliikmesriigis ja kasutab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda selles liikmesriigis.

Maksudohustuslane ostab oma asukohaliikmesriigis kaupu ja teenuseid teenuseosutajatelt, kes asuvad tema asukohaliikmesriigis, muudes liikmesriikides ja kolmandates riikides. Ta kasutab neid kaupu ja teenuseid käibemaksust vabastatud tarnete tegemiseks oma asukohaliikmesriigis.

Liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorra kohaselt tasub maksudohustuslane ostudelt käibemaksu, kuid ei tohi seda maha arvata.

Näide 2. Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, tegeleb selles liikmesriigis kahte tüüpi majandustegevusega:

- tegevus A;
- tegevus B, mis on väikeettevõtete erikorra kohaldamisalast välja jäetud.

Maksukohustuslane kasutab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda ainult tegevuse A suhtes, sest tegevus B on väikeettevõtete erikorrast välja jäetud. Seega peab maksukohustuslane kasutama tegevuse B suhtes tavapärasest käibemaksukorda ja võtma oma klientidelt selle tegevuse raames tehtud tarnetega seoses käibemaksu.

Oma asukohaliikmesriigis, muudes liikmesriikides ja kolmandates riikides asumatelt tarnijatelt ostab maksukohustuslane järgmisi kaupu ja teenuseid:

- kaubad ja teenused, mida kasutatakse tegevusega A seotud tarnete tegemiseks;
- kaubad ja teenused, mida kasutatakse tegevusega B seotud tarnete tegemiseks;
- kaubad ja teenused, mida kasutatakse mõlema tegevuse jaoks (arvutid, kontoriseadmed, elekter jne, st üldkulud ja halduskulud).

Maksukohustuslane võib oma ostudelt sisendkäibemaksu maha arvata järgmiselt:

- tegevusega A seotud ostudelt ei tohi sisendkäibemaksu maha arvata;
- tegevusega B seotud ostudelt võib sisendkäibemaksu maha arvata täielikult;
- tegevusega A ja B seotud ühisostudelt võib sisendkäibemaksu maha arvata proportsionaalselt²⁷.

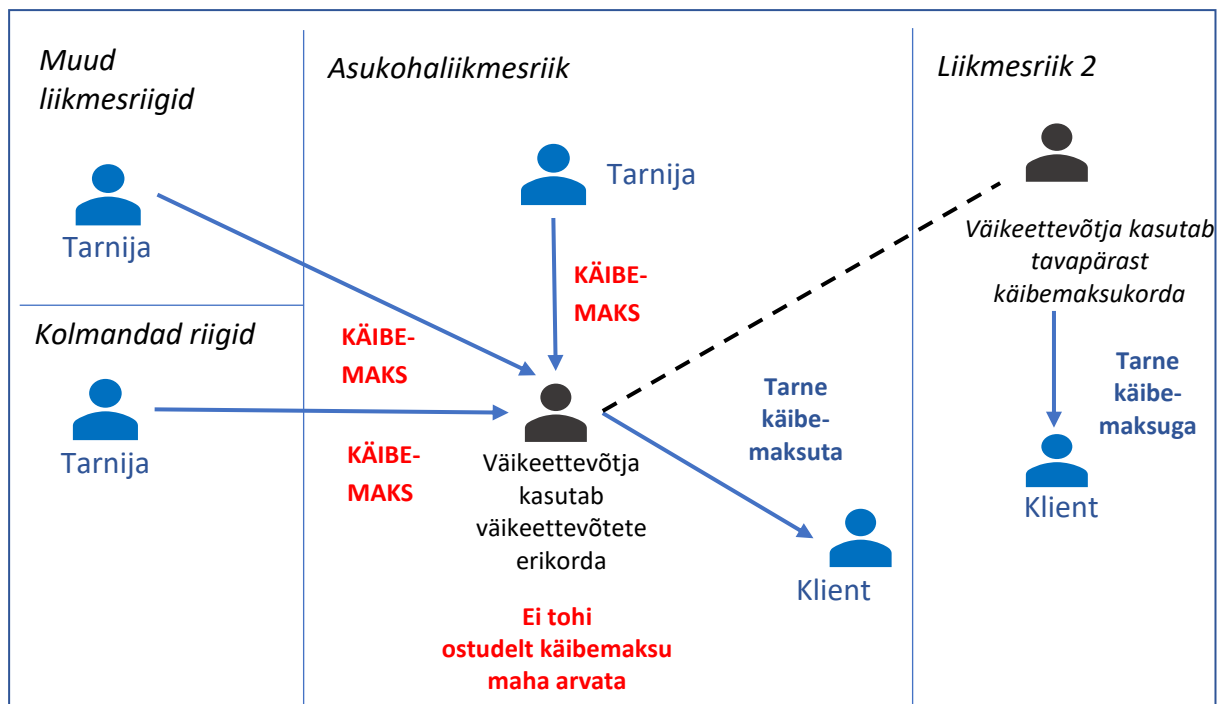
Näide 3. Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb tarneid oma asukohaliikmesriigis ja liikmesriigis 2. Ta kasutab liikmesriigi tasandil väikeettevõtete erikorda oma asukohaliikmesriigis ja tema tarded selles liikmesriigis on käibemaksust vabastatud. Liikmesriigis 2 kasutab maksukohustuslane tavapärasest käibemaksukorda ja võtab käibemaksu oma kliendilt selles liikmesriigis.

Oma asukohaliikmesriigis, muudes liikmesriikides ja kolmandates riikides asumatelt tarnijatelt ostab maksukohustuslane oma asukohaliikmesriigis järgmisi kaupu ja teenuseid:

²⁷ Maksukohustuslane saab proportsionaalsusnõude kohta täpsemat teavet küsida oma asukohaliikmesriigi maksuhaldurilt.

- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega asukohaliikmesriigis;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega liikmesriigis 2;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega mõlemas liikmesriigis (üldkulud ja halduskulud).

Sellisel juhul ei tohi maksukohustuslane sisendkäibemaksu maha arvata üheltki ostult.

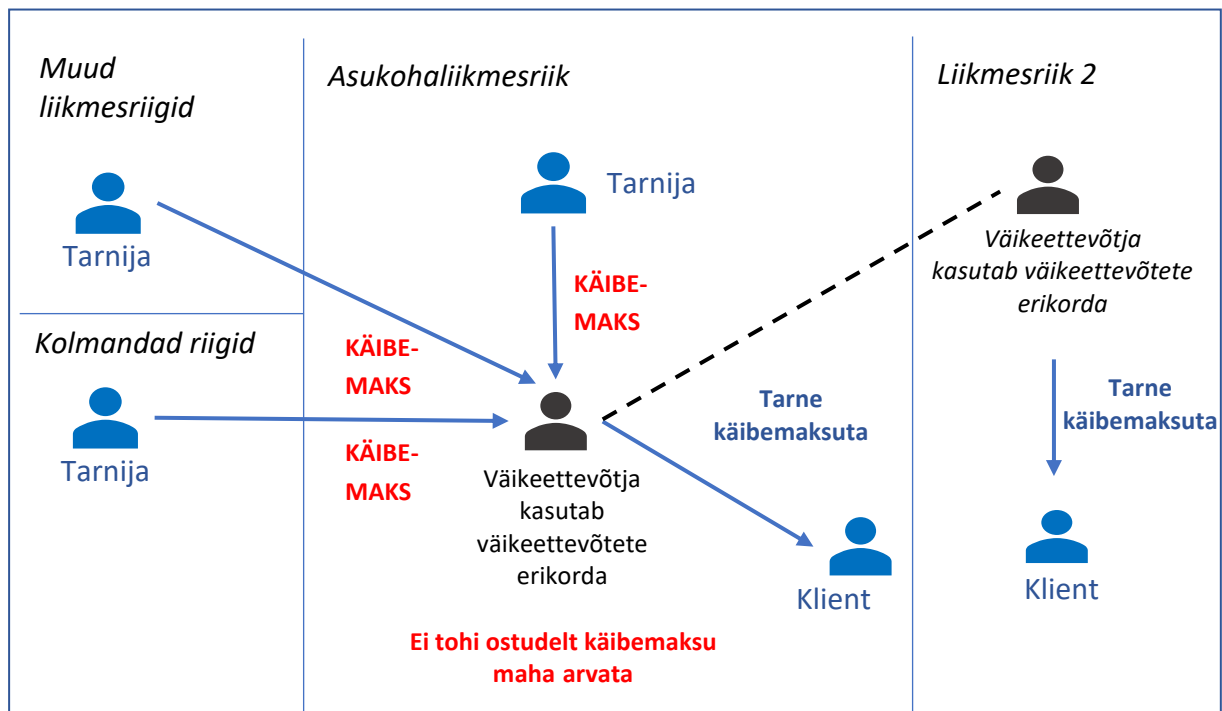
4.2. Piiriülene väikeettevõtete erikord

Näide 4. Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb tarneid oma asukohaliikmesriigis ja liikmesriigis 2. Ta kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda mõlemas liikmesriigis ja tema tarded on käibemaksust vabastatud.

Oma asukohaliikmesriigis, muudes liikmesriikides ja kolmandates riikides asumatelt tarnijatelt ostab maksukohustuslane oma asukohaliikmesriigis järgmisi kaupu ja teenuseid:

- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega asukohaliikmesriigis;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega liikmesriigis 2;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega mõlemas liikmesriigis (üldkulud ja halduskulud).

Sellisel juhul ei tohi maksukohustuslane sisendkäibemaksu maha arvata üheltki ostult, mida ta kasutas seoses käibemaksust vabastatud tarnetega oma asukohaliikmesriigis või liikmesriigis 2.

Näide 5. Maksukohustuslane, kelle asukoht on liikmesriigis 1, teeb tarneid oma asukohaliikmesriigis ja liikmesriigis 2. Asukohaliikmesriigis kasutab ta tavapäraselt käibemaksukorda ja võtab käibemaksu oma kliendilt selles liikmesriigis. Maksukohustuslane kasutab piiriülest väikeettevõtete erikorda liikmesriigis 2 ja selles liikmesriigis on tema tarded käibemaksust vabastatud.

Oma asukohaliikmesriigis, muudes liikmesriikides ja kolmandates riikides asumatelt tarnijatelt ostab maksukohustuslane oma asukohaliikmesriigis järgmisi kaupu ja teenuseid:

- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega asukohaliikmesriigis;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega liikmesriigis 2;
- kaubad ja teenused, mida ta kasutab seoses tarnetega mõlemas liikmesriigis (üldkulud ja halduskulud).

Sellisel juhul võib maksukohustuslane ostudelt sisendkäibemaksu maha arvata järgmiselt:

- oma asukohaliikmesriigis maksustatavate tarnetega seotud ostudelt võib sisendkäibemaksu maha arvata täielikult;

- liikmesriigis 2 käibemaksust vabastatud tarnetega seotud ostudelt ei tohi sisendkäibemaksu maha arvata;
- mõlemas liikmesriigis tehtud tarnetega seotud ühisostudelt võib sisendkäibemaksu maha arvata proportsionaalselt²⁸.

²⁸ Maksukohustuslane saab proportsionaalsusnõude kohta täpsemat teavet küsida oma asukohaliikmesriigi maksuhaldurilt.

